

ЗАКОН

О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се: врсте и класификација отпада; планирање управљања отпадом; субјекти управљања отпадом; одговорности и обавезе у управљању отпадом; организовање управљања отпадом; управљање посебним токовима отпада; услови и поступак издавања дозвола за управљање отпадом; прекогранично кретање отпада; извештавање о отпаду и база података; финансирање управљања отпадом; надзор, као и друга питања од значаја за управљање отпадом.

Управљање отпадом је делатност од општег интереса.

Циљ закона

Члан 2.

Циљ овог закона је да се обезбеде и осигурају услови за:

- 1) управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина;
- 2) превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину;
- 3) поновно искоришћење отпада и издвајање секундарних сировина из отпада;
- 4) развој поступака и метода за одлагање отпада;
- 5) санацију несанитарних и дивљих депонија;
- 6) праћење стања постојећих и новоформираних санитарних депонија;
- 7) развијање свести о управљању отпадом.

Начин управљања отпадом

Члан 3.

Управљање отпадом врши се на начин којим се обезбеђује најмањи ризик по угрожавање живота и здравља људи и животне средине, контролом и мерама смањења:

- 1) загађења вода, ваздуха и земљишта;
- 2) опасности по биљни и животињски свет;
- 3) опасности од настајања удеса односно великог удеса, нарочито експлозија или пожара;
- 4) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности;
- 5) нивоа буке и непријатних мириса.

Изузеци од примене

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) гасовите отпадне материје које се испуштају у атмосферу;
- 2) земљу (in situ) укључујући неископану контаминирану земљу и грађевине трајно повезане са земљиштем;
- 3) неконтаминирано земљиште и друге материјале из природе ископане током грађевинских активности где је извесно да ће материјал бити коришћен у грађевинске сврхе у свом природном облику на градилишту на ком је ископан;
- 4) радиоактивни отпад;
- 5) деактивирани експлозиве;
- 6) фекалије, ако нису обухваћене ставом 2. тачка 2) овог члана;
- 7) сламу и друге природне неопасне пољопривредне или шумске материјале који се користе у пољопривреди, шумарству или за производњу енергије од такве биомасе кроз процесе или методе, који не штете животној средини или угрожавају здравље људи;
- 8) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из постројења за третман отпадних вода.

У мери у којој је то уређено другим прописима, мере овог закона не примењују се на:

- 1) отпадне воде;
- 2) споредне производе животињског порекла, укључујући и добијене производе на које се примењују прописи у области ветеринарства, осим оних који су намењени за спаљивање, коришћење у постројењима за производњу биогаса и биометана или постројењима за компостирање или одлагање на санитарну депонију под посебним условима, у складу са посебним прописом;
- 3) супстанце које су намењене да се користе као храниво у складу са прописима о храни за животиње и које се не састоје или не садрже споредне производе животињског порекла;
- 4) лешеве животиња које нису заклане, као и на убијене животиње у циљу искорењивања епизоотичне болести, а које су уклоњене у складу са прописима у области ветеринарства;
- 5) отпад који настаје при истраживању, ископавању, експлоатацији, припреми и складиштењу минералних сировина, као и при раду у каменоломима на које се примењују прописи о управљању рударским отпадом.

На седименте премештене унутар површинских вода ради управљања водама и водним путевима или спречавања поплава или смањења ефеката поплава или суша или мелиорације земљишта, не примењују се одредбе овог закона, ако је утврђено да су седименти неопасни.

Значење израза

Члан 5.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) анаеробна дигестија јесте процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника;

2) био отпад јесте биоразградиви отпад из башти и паркова, отпад од хране и кухињски отпад из домаћинства, ресторана, угоститељства и малопродајних објеката, канцеларија и veleпродаје и сличан отпад из производње прехранбених производа;

3) центар за сакупљање отпада јесте место одређено одлуком јединице локалне самоуправе, на које грађани доносе отпад и кабасти отпад (намештај и бела техника, баштенски отпад, материјал погодан за рециклажу, укључујући и опасан отпад из домаћинства);

4) деконтаминација обухвата све операције које омогућавају поновно коришћење, рециклажу или безбедно одлагање опреме, објеката или материјала контаминираних опасним материјама и може укључити уклањање или замену опасних материја одговарајућим мање штетним материјама;

5) депонија јесте место за коначно санитарно одлагање отпада на површини или испод површине земље укључујући:

- интерна места за одлагање (место где произвођач одлаже сопствени отпад на месту настанка),
- стална места (више од једне године) која се користе за привремено складиштење отпада, али искључујући складишта где се отпад истовара ради припреме за даљи транспорт до места за третман, односно поновно искоришћење или одлагање на другим локацијама и складиштење отпада пре третмана, односно поновног искоришћења најдуже до три године или складиштење отпада пре одлагања најдуже до једне године);

6) дивља депонија јесте место, јавна површина, на којој се налазе неконтролисано одложене различите врсте отпада и које не испуњава услове утврђене прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније;

7) делатност управљања отпадом јесте сакупљање, транспорт, складиштење, поновно искоришћење (укључујући и сортирање) и одлагање отпада, укључујући и надзор над тим операцијама и накнадни мониторинг локација одлагања, а укључујући и радње које обављају трговац и посредник;

8) дозвола за управљање отпадом јесте решење надлежног органа којим се правном лицу или предузетнику одобрава обављање делатности управљања отпадом и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину;

9) држалац отпада јесте произвођач отпада, физичко или правно лице или предузетник који има фактичку власт над отпадом;

10) фармацеутски отпад јесу сви лекови, препарати и сировине, укључујући и њихову примарну амбалажу, као и сав прибор коришћен за њихову припрему и примену.

Фармацеутски отпад може бити:

- неопасан фармацеутски отпад који не представља опасност по животну средину и здравље људи, а третира се по поступку прописаном за управљање опасним фармацеутским отпадом,
- опасан фармацеутски отпад настао од лекова који садрже тешке метале и дезинфицијенаса, као и лекова познатог и непознатог састава и лекова чији се састав не може утврдити, цитотоксични и цитостатски отпад;

11) индустријски отпад јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине настале приликом истраживања, експлоатације, припреме и складиштења минералних сировина на истражном и експлоатационом пољу;

12) инертни отпад јесте отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким променама, не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолошки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до повећања загађења животне средине или угрози здравље људи, а укупно излуживање и садржај загађујућих материја у отпаду и екотоксичност излужених материја не смеју бити значајни, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода;

13) карактеризација отпада јесте поступак испитивања којим се утврђују физичко-хемијске, хемијске и биолошке особине и састав отпада, односно одређује да ли отпад садржи или не садржи једну или више опасних карактеристика;

14) класификација отпада јесте поступак сврставања отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом пореклу, саставу и даљој намени;

15) комерцијални отпад јесте отпад који настаје у привредним друштвима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим комуналног и индустријског отпада;

16) компостирање јесте третман биоразградивог отпада под дејством микроорганизама, у циљу стварања компоста, у присуству кисеоника и под контролисаним условима;

17) комунални отпад јесте мешовити и одвојено сакупљени отпад из домаћинства, који укључује папир и картон, стакло, метал, пластику, био отпад, дрво, текстил, амбалажу, отпад од електричне и електронске опреме, отпад од батерија и акумulatora, кабаста отпад укључујући душеке и намештај као и мешовити и одвојено сакупљени отпад из других извора, где је такав отпад сличан по природи и саставу отпада из домаћинства. Комунални отпад не укључује отпад из производње, пољопривреде, шумарства, рибарства, септичких јама и канализационе мреже и пречишћавања отпадних вода укључујући канализациони муљ, отпадна возила или отпад од грађења и рушења. Овом дефиницијом не доводи се у питање расподела одговорности за управљање отпадом између јавних и приватних субјеката;

18) медицински отпад јесте отпад који настаје из објеката у којима се обавља здравствена заштита људи или животиња и/или са других места у којима се пружају здравствене и друге услуге (из дијагностике, експерименталног рада, лабораторија, чишћења, одржавања и дезинфекције простора и опреме), а обухвата неопасан и опасан медицински отпад, и то:

- неопасан медицински отпад који није загађен опасним или другим материјама, а који је по свом саставу сличан комуналном отпаду (биоразградив и др),
- опасан медицински отпад који захтева посебно поступање, односно који има једну или више опасних карактеристика које га чине опасним отпадом, и то: патоанатомски отпад, оштри предмети, отпад загађен крвљу и телесним течностима, инфективни, и потенцијално инфективни, остали опасан

медицински отпад (хемијски отпад, отпад са високим садржајем тешких метала);

19) материјално поновно искоришћење јесте сваки поступак поновног искоришћења, искључујући поновно искоришћење у енергетске сврхе и претходну прераду у материјале који ће се користити као гориво или друга средства за производњу енергије; укључује, између осталог, припрему за поновну употребу, рециклажу и насипање;

20) мобилно постројење за управљање отпадом јесте покретна техничка јединица за коју надлежни орган не издаје грађевинску дозволу а у којој се отпад третира (операцијама R1 до R12, D8, D9, D13 и D14) на месту настанка отпада, односно на другој локацији произвођача отпада или на локацији за коју оператер мобилног постројења за управљање отпадом поседује дозволу за складиштење исте врсте отпада који је предвиђен за третман и на којој испуњава услове за третман предметног отпада, уз претходно прибављену сагласност јединице локалне самоуправе;

21) најбоље доступне технике (BAT) јесу најбоље доступне технике у складу са законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине;

22) насипање јесте свака операција поновног искоришћења где се одговарајући неопасни отпад користи у сврхе рекултивације у ископаним подручјима или у инжењерске сврхе у уређењу пејзажа. Отпад који се користи за насипање мора да замени материјале који нису отпад а који би се иначе у ту сврху користили, да буде погодан за горе наведене сврхе и да буде ограничен на количину која је стриктно неопходна за постизање те сврхе;

23) неопасан отпад јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада;

24) несанитарна депонија (сметлиште) јесте место где јединице локалне самоуправе одлажу отпад у полуконтролисаним условима, којим управља јавно комунално предузеће и које има одређену инфраструктуру (ограду, капију, булдожер), а тело депоније није изграђено у складу са прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније (нема водонепропусни слој, дренажни систем за одвођење отпадних вода и др);

25) одвојено сакупљање јесте сакупљање отпада при чему се различите врсте сакупљеног отпада чувају одвојено по врсти и својствима тако да се олакша њихов посебан третман;

26) одлагање отпада јесте било која операција која није поновно искоришћење отпада, чак и када та операција има за секундарну последицу настајање супстанце или енергије (D неисцрпна листа операција одлагања отпада);

27) организовано тржиште отпадом јесте функционални оквир који омогућава ефикасан, одржив и транспарентан промет отпадом;

28) отпад јесте свака материја или предмет који држалац одбацује, намерава или је неопходно да одбаци;

29) отпад од грађења и рушења јесте отпад који настаје извођењем грађевинских и других радова на изградњи и рушењу објеката, адаптацијама, реновирању, реконструисању стамбених, индустријских и других објеката, одржавању и замени инфраструктурних објеката, као и ископима за стамбену, индустријску и путну инфраструктуру, и то:

- неопасан отпад од грађења и рушења који не садржи опасне карактеристике (рециклабилан, инертан и др),
- опасан отпад од грађења и рушења који захтева посебно поступање, који има једну или више опасних карактеристика које га чине опасним отпадом (отпад који садржи азбест, отпад са високим садржајем тешких метала и др) на које се примењују посебни прописи;

30) отпад од хране јесте храна (супстанца или производ, прерађен, делимично прерађен или непрерађен, а намењен за људску употребу или за који се може очекивати да ће га људи употребити), која је постала отпад;

31) опасан отпад јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован;

32) оператер јесте свако правно лице или предузетник које, у складу са прописима, управља постројењем за управљање отпадом или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења и на чије име се издаје дозвола за управљање отпадом;

33) PCB јесу полихлоровани бифенили (PCB), полихлоровани терфенили (PCT), монометил-тетрахлородифенилметани, монометил-дихлородифенилметани, монометил-дибромодифенилметани или било која смеша која садржи неку од ових материја у концентрацији већој од 0,005 процентног масеног удела; PCB отпади јесу отпади, укључујући уређаје, објекте, материјале или течности које садрже, састоје се или су контаминирани PCB;

34) поновно искоришћење отпада је свака операција чији је главни резултат употреба отпада у корисне сврхе када отпад замењује друге материјале које би иначе требало употребити за ту сврху или отпад који се припрема како би испунио ту сврху, у постројењу или шире у привредним делатностима (R неисцрпна листа операција поновног искоришћења отпада);

35) поновна употреба јесте свака операција којом се производ или његови делови који нису отпад поновно користе за исту сврху за коју су намењени;

36) посебни токови отпада јесу они за чије је управљање потребно прописати посебне мере које се односе на сакупљање, транспорт, складиштење, односно третман (истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, отпад од електричних и електронских производа, отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу, отпадна жива, живина једињења и отпад који садржи живу, PCB и PCB отпад, POPs отпад, отпад који садржи азбест, отпадна возила, медицински отпад, фармацеутски отпад, отпад из производње титан диоксида, амбалажа и амбалажни отпад, отпад од грађења и рушења, отпадни муљ из постројења за пречишћавање отпадних вода);

37) посредник јесте правно лице или предузетник који организује поновно искоришћење или одлагање отпада у име других лица;

38) постројење за управљање отпадом јесте стационарна или мобилна техничка јединица за третман отпада, која заједно са грађевинским делом чини технолошку целину, односно складиште отпада;

39) потврда за обављање делатности управљања отпадом јесте решење надлежног органа којим се правном лицу или предузетнику одобрава обављање делатности управљања отпадом и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину;

40) прекогранично кретање отпада јесте кретање отпада из једне области под јурисдикцијом једне државе или кроз област која није под националном јурисдикцијом било које државе, под условом да су најмање две државе укључене у кретање;

41) подносилац обавештења (нотификације) о прекограничном кретању отпада јесте лице које је увозник или извозник отпада, а које може бити: произвођач отпада, сакупљач, складиштар, трговац, посредник или други држалац отпада;

42) потврда пријаве за прекогранично кретање отпада јесте решење надлежног органа којим се одобрава прекогранично кретање отпада за поједине врсте неопасног отпада у складу са посебним прописом;

43) превенција обухвата мере предузете пре него што супстанца, материјал или производ постане отпад, којима се смањују количине отпада, укључујући поновну употребу производа или продужење животног циклуса производа, или штетних утицаја произведеног отпада на животну средину и здравље људи, или садржај опасних супстанци у материјалима и производима;

44) припрема за поновну употребу отпада јесу операције поновног искоришћења отпада које се односе на проверу, чишћење или поправку којима се производи или делови тих производа који су постали отпад, припремају тако да могу бити поновно употребљени, без било какве друге претходне обраде;

45) произвођач отпада јесте свако лице чијом активношћу настаје отпад (примарни произвођач отпада) или свако лице чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или својстава отпада;

46) произвођач производа јесте правно лице или предузетник који у оквиру своје делатности израђује, производи и продаје производ, без обзира на начин продаје, укључујући продају на даљину или увози производ у Републику Србију и ставља производ на тржиште Републике Србије;

47) регион за управљање отпадом јесте просторна целина која обухвата више суседних јединица локалне самоуправе које, у складу са споразумом који закључују те јединице локалне самоуправе, заједнички управљају отпадом у циљу успостављања одрживог система управљања отпадом;

48) рециклажа јесте свака операција (R2 до R10 и R12) поновног искоришћења којом се отпад прерађује у производ, материјале или супстанце без обзира да ли се користе за првобитну или другу намену, укључујући прераду органских материјала, осим поновног искоришћења у енергетске сврхе и прераде у материјале који су намењени за коришћење као гориво или за насипање;

49) сакупљање отпада јесте прикупљање отпада, укључујући и разврставање и привремено складиштење код произвођача отпада за потребе транспорта до постројења за управљање отпадом или сакупљање од физичких лица у складу са законом којим се прописују комуналне делатности;

50) сакупљач отпада јесте предузетник или правно лице које сакупља отпад;

51) секундарна сировина јесте отпад који се може користити за рециклажу ради добијања сировине за производњу истог или другог производа (папир, картон, метал, стакло, пластика и др);

52) складиштење отпада јесте привремено чување отпада на локацији држаоца отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама у складу са овим законом, као и активност оператера у објекту опремљеном и регистрованом за складиштење отпада;

53) солидификација јесу процеси који мењају физичко стање отпада коришћењем адитива без промене хемијских својстава отпада;

54) стабилизација јесу процеси којима се мења опасност састојака у отпаду и трансформише опасан отпад у неопасан отпад;

55) спаљивање (инсинерација) јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу са или без искоришћења енергије произведене сагоревањем путем оксидације, као и осталим поступцима термичког третмана отпада, као што су пиролиза, гасификација или плазма поступак, ако се супстанце које су резултат обраде накнадно спаљују;

56) су-спаљивање (ко-инсинерација) јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу чија је првенствена сврха производња енергије или производа и који користи отпад као основно или додатно гориво, укључујући третман путем оксидације, као и остале поступке термичког третмана отпада као што су пиролиза, гасификација или плазма поступак, ако се супстанце које су резултат обраде накнадно спаљују;

57) трговац отпадом јесте свако правно лице или предузетник који у своје име купује и касније продаје отпад;

58) трансфер станица јесте место до којег се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара пре транспорта на третман отпада;

59) транспорт отпада јесте превоз отпада ван места настанка отпада односно ван постројења који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада а који је регулисан посебним прописима;

60) третман отпада обухвата операције поновног искоришћења или одлагања, укључујући претходну припрему за поновно искоришћење или одлагање;

61) управљање отпадом јесте спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, поновног искоришћења (укључујући разврставање) односно одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања као и активности које предузима трговац односно посредник;

62) пиролиза отпада јесте хемијски процес током којег долази до разлагања органске фракције отпада при повишеној температури и у одсуству кисеоника;

63) гасификација отпада је процес третмана отпада при коме се у присуству оксидационог средства (кисеоник, водена пара, итд) одвија непотпуна оксидација (непотпуно сагоревање), при чему настаје отпадна гасна смеша;

64) плазма поступак јесте третман отпада на високим температурама створеним електричним луком, тј. електропражњењем у инертној атмосфери, при чему се отпад разлаже на гасовите продукте и чврсти остакљени остатак;

65) отпадни муљ јесте муљ настао у постројењима за пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода и у другим сличним уређајима за пречишћавање отпадних вода.

Начела

Члан 6.

Управљање отпадом заснива се на следећим начелима:

1) Начело избора најоптималније опције за животну средину

Избор најоптималније опције за животну средину је систематски и консултативни процес доношења одлука који обухвата заштиту и очување животне средине. Примена избора најоптималније опције за животну средину установљава, за дате циљеве и околности, опцију или комбинацију опција која даје највећу добит или најмању штету за животну средину у целини, уз прихватљиве трошкове и профитабилност, како дугорочно, тако и краткорочно.

2) Начело самодовољности

Примена начела самодовољности подразумева успостављање интегрисане и одговарајуће мреже постројења за поновно искоришћење и одлагање мешаног комуналног отпада сакупљеног из домаћинства, укључујући сакупљање ове врсте отпада који настаје код других произвођача отпада, узимајући у обзир најбоље доступне технике, у складу са овим законом. Мрежа тих постројења треба да буде пројектована тако да омогући Републици Србији остваривање начела самодовољности у одлагању отпада, као и у поновном искоришћењу отпада, узимајући у обзир географске карактеристике региона и потребу за посебним постројењима за поједине врсте отпада. Ова мрежа треба да омогући одлагање или поновно искоришћење отпада у једном од најближих одговарајућих постројења, најприменијим методама и технологијама, како би се осигурао висок ниво заштите животне средине и јавног здравља.

3) Начело близине и регионалног приступа управљању отпадом

Отпад се третира или одлаже што је могуће ближе месту његовог настајања, односно у региону у којем је произведен да би се у току транспорта отпада избегле нежељене последице на животну средину. Избор локације постројења за поновно искоришћење или одлагање отпада врши се у зависности од локалних услова и околности, врсте отпада, његове запремине, начина транспорта и одлагања, економске оправданости, као и од могућег утицаја на животну средину. Регионално управљање отпадом обезбеђује се развојем и применом регионалних стратешких планова заснованих на европском законодавству и националној политици.

4) Начело хијерархије управљања отпадом

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом.

Хијерархија управљања отпадом се примењује као приоритетан редослед у превенцији и управљању отпадом, прописима и јавним политикама:

- 1) превенција;
- 2) припрема за поновну употребу;
- 3) рециклажа;
- 4) остале операције поновног искоришћења (поновно искоришћење у циљу добијања енергије и др);
- 5) одлагање.

Када се примењује хијерархија отпада на коју се односи редослед хијерархије управљања отпадом, предузимају се мере којима се подстичу решења којима се постиже најбољи укупан резултат за животну средину што може захтевати код посебних токова отпада одступање од хијерархије где је то оправдано животним циклусом, узимајући у обзир укупне утицаје на настајање и управљање таквим отпадом.

Развој законодавства и јавних политика у области управљања отпадом је у потпуности транспарентан процес, у складу са важећим прописима о консултацијама и укључивању грађана и свих заинтересованих страна.

У примени начела хијерархије узимају се у обзир општи принципи заштите животне средине, предострожности и одрживости, техничке изводљивости и економске вредности, заштите ресурса, као и укупан утицај на животну средину, здравље људи, економски и социјални утицаји.

5) Начело одговорности

Произвођачи, увозници, дистрибутери и продавци производа који утичу на пораст количине отпада одговорни су за отпад који настаје услед њихових активности. Произвођач сноси највећу одговорност јер утиче на састав и особине производа и његове амбалаже. Произвођач је обавезан да брине о смањењу настајања отпада, развоју производа који су рециклабилни, развоју тржишта за поновну употребу и рециклажу својих производа.

6) Начело „загађивач плаћа”

Загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности. Трошкови настајања, поновног искоришћења и одлагања отпада морају се укључити у цену производа.

II. ВРСТЕ И КЛАСИФИКАЦИЈА ОТПАДА

Врсте отпада

Члан 7.

Врсте отпада у смислу овог закона су:

- 1) комунални отпад;
- 2) комерцијални отпад;
- 3) индустријски отпад.

Отпад из става 1. овог члана, у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, може бити:

- 1) инертни;
- 2) неопасан;
- 3) опасан.

Класификација отпада

Члан 8.

Отпад се разврстава према каталогу отпада.

Каталог отпада је збирна листа неопасног и опасног отпада према пореклу и саставу.

Опасан отпад се класификује, када је неопходно, према граничним вредностима концентрације опасних материја.

Држалац отпада, дужан је да класификује отпад на прописан начин, у складу са овим законом.

Ради утврђивања састава и опасних карактеристика отпада лице из става 4. овог члана дужно је да изврши испитивање опасног отпада, као и отпада који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад.

Министар надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министар) прописује:

- 1) каталог отпада;
- 2) листу категорија отпада (Q листа);
- 3) листу категорија опасног отпада према пореклу и саставу (Y листа);
- 4) листу компоненти отпада због којих се отпад сматра опасним (C листа);
- 5) листу опасних карактеристика отпада (H листа) и граничне вредности концентрације опасних компоненти у отпаду на основу којих се одређују карактеристике отпада;
- 6) листу поступака и метода одлагања и поновног искоришћења отпада (D листа и R листа);
- 7) врсте, садржину и образац извештаја о испитивању отпада;
- 8) врсте параметара за одређивање физичко-хемијских особина опасног отпада намењеног за физичко-хемијски третман;
- 9) врсте параметара за испитивање отпада за потребе термичког третмана;
- 10) врсте параметара за испитивање отпада и испитивање елуата намењеног одлагању;
- 11) начин и поступак класификације отпада.

У пропису из става 6. тач. 2), 3) и 5) овог члана министар утврђује листу српских стандарда који садрже техничке захтеве за категорије и компоненте отпада.

Укључивање материје или објекта у листу из става 7. овог члана не значи да је то отпад у свим случајевима, већ ће се сматрати отпадом само уколико испуњава услове у складу са овим законом.

Поновна класификација опасног отпада као неопасног отпада не може се постићи разређивањем или мешањем отпада са циљем смањења почетне концентрације опасних материја на ниво испод граничних вредности за дефинисање опасног отпада.

Нуспроизвод

Члан 9.

Власник и/или други држалац материје или предмета који је настао као резултат производног процеса чији примарни циљ није производња те материје или предмета, може са њима поступати као са нуспроизводом, ако су испуњени следећи услови:

- 1) да је даља употреба ове материје или предмета извесна;

2) да се материја или предмет може употребити директно без додатне обраде, осим уобичајеним индустријским поступцима, који не укључују поступке одвајања нежељених или опасних састојака;

3) да је материја или предмет настао као саставни део производног процеса;

4) да је даља употреба материје или предмета дозвољена, односно није забрањена, да материја или предмет испуњава све релевантне захтеве у погледу производа, заштите животне средине и здравља људи за ту конкретну употребу и да неће довести до штетних последица по животну средину или здравље људи.

Изузетно од става 1. овог члана, нуспроизвод је отпад када је техничким прописом којим се уређује поступање са производима или са отпадом, односно смерницама Европске уније у овим областима одређено да се са нуспроизводом поступа као са отпадом или је његова даља употреба забрањена.

Министар прописује критеријуме за одређивање нуспроизвода.

Доказивање испуњености услова за нуспроизвод

Члан 10.

Власник и/или други држалац материје или предмета из члана 9. овог закона може са њима поступати као са нуспроизводом, ако прибави потврду о упису у регистар нуспроизвода.

Захтев за упис у регистар нуспроизвода подноси се министарству надлежном за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство).

Власник и/или други држалац материје или предмета из става 1. овог члана доказује испуњеност услова из члана 9. став 1. овог закона следећим документима:

1) уговором закљученим са будућим корисником те материје или предмета за коју се тражи упис у регистар;

2) техничком спецификацијом будућег корисника материје или предмета;

3) доказом да материја или предмет за коју се тражи упис у регистар нуспроизвода задовољава услове у приложеној спецификацији.

Министарство издаје потврду о упису у регистар нуспроизвода на основу испуњености услова из чл. 9. и 10. овог закона и узимајући у обзир смернице Европске уније о нуспроизводима.

Министарство решењем одбија упис у регистар нуспроизвода ако утврди да је техничким прописом којим се уређује поступање са производима или са отпадом, односно смерницама Европске уније у овим областима одређено да се са нуспроизводом поступа као са отпадом или је његова даља употреба забрањена или да нису испуњени услови из става 3. овог члана.

Потврда, односно решење из ст. 4. и 5. овог члана издаје се у року од 30 дана од дана пријема захтева за упис у регистар нуспроизвода.

Против решења из става 5. овог члана није дозвољена жалба већ се може покренути управни спор.

Власник и/или други држалац материје или предмета који је уписан у регистар нуспроизвода дужан је да обавести Министарство о свакој промени

података на основу којих је извршен упис у регистар нуспроизвода у року од 30 дана од дана када је промена настала.

Министарство је дужно да Агенцији за заштиту животне средине (у даљем тексту: Агенција) достави потврду о упису у регистар нуспроизвода у року од 30 дана од дана издавања потврде.

Министар ближе прописује образац извештаја о нуспроизводима, начин и рокове за његово достављање.

Престанак статуса отпада

Члан 11.

Поједине врсте отпада које су биле подвргнуте рециклажи или другој операцији поновног искоришћења престају да буду отпад у смислу члана 5. став 1. тачка 28) овог закона, под условима да:

- 1) материја или предмет имају употребну вредност;
- 2) постоји тржиште или потражња за таквим материјама или предметима;
- 3) материја или предмет испуњава техничке услове прописане законом и стандардима који се примењују на производе;
- 4) материја или предмет неће имати штетан утицај на животну средину или здравље људи.

Услови из става 1. овог члана укључују граничне вредности загађујућих материја, када је то неопходно, узимајући у обзир било које могуће штетне утицаје материја или предмета.

Количине материја или предмета које су у складу са ставом 1. овога члана престале да буду отпад, урачунавају се у укупне количине рециклираног и искоришћеног отпада за потребе испуњавања националних циљева рециклаже и поновног искоришћења.

Министар прописује:

- 1) врсте отпада за које се може поднети захтев, за поступак оцењивања усаглашености;
- 2) дозвољене поступке и технологије третмана за врсте отпада из тачке 1) овог става;
- 3) друге посебне елементе за одређивање престанка статуса отпада који није наведен у тачки 1) овог става;
- 4) образац извештаја о отпаду који је престао да буде отпад, начин и рокове за његово достављање.

Оцењивање усаглашености са техничким захтевима из става 4. тачка 1) овог члана спроводи држалац отпада на прописан начин у складу са важећим стандардима и законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Министарство доноси решење о престанку статуса отпада и уписује га у регистар отпада који је престао да буде отпад, на основу издатих исправа о усаглашености производа, узимајући у обзир посебне елементе, стандарде и прописе који се односе на производе, као и друге податке од важности.

Министарство решењем одбија захтев за упис у регистар отпада који је престао да буде отпад ако нису испуњени прописани технички захтеви.

Решење из става 7. овог члана је коначно.

Против решења из става 7. овог члана није дозвољена жалба већ се може покренути управни спор.

Члан 12.

Министарство води:

- 1) регистар нуспроизвода на основу издатих потврда за упис у регистар;
- 2) регистар отпада који је престао да буде отпад на основу издатих исправа о усаглашености производа.

Податке из регистра Министарство доставља Агенцији.

Министар прописује садржину захтева за упис у регистар нуспроизвода и регистар отпада који је престао да буде отпад, садржину и образац потврде о упису у регистар, начин вођења, садржину и образац регистра.

III. ПЛАНИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Врсте докумената

Члан 13.

Ради планирања управљања отпадом у Републици Србији, Влада доноси следеће планске документе:

- 1) Програм управљања отпадом;
- 2) Програм управљања отпадним муљем;
- 3) План превенције стварања отпада.

Јединице локалне самоуправе које чине регион за управљање отпадом споразумно доносе регионални план управљања отпадом.

Јединица локалне самоуправе доноси локални план управљања отпадом на својој територији.

Осим планских докумената из става 1. овог члана доносе се и следећи документи:

- 1) План управљања отпадом код примарног произвођача отпада;
- 2) План управљања отпадом у постројењу за које се издаје интегрисана дозвола;
- 3) Радни план за управљање отпадом код оператера.

Програм управљања отпадом

Члан 14.

Програм управљања отпадом (у даљем тексту: Програм) је основни документ јавне политике којим се дугорочно одређује и усмерава управљање отпадом на територији Републике Србије.

Садржај Програма одређује се у складу са прописима којима се уређује област управљања јавним политикама.

Програм припрема Министарство у сарадњи са надлежним органом аутономне покрајине.

Влада, на предлог Министарства, доноси Програм.

Акциони план управљања отпадом

Члан 15.

Реализација Програма остварује се доношењем акционог плана управљања отпадом (у даљем тексту: Акциони план), који је његов саставни део.

Садржај Акционог плана одређује се у складу са прописима којима се уређује област управљања јавним политикама.

Програм управљања отпадним муљем

Члан 16.

Програм управљања отпадним муљем је документ јавне политике којим су утврђени циљеви за управљање муљем у Републици Србији, кључне мере за остваривање постављених циљева, као и оквир за оператере и остале субјекте за њихово дугорочно оперативно планирање за управљање муљем.

Садржај Програма управљања отпадним муљем одређује се у складу са прописима којима се уређује област управљања јавним политикама.

Програм управљања отпадним муљем припрема Министарство у сарадњи са надлежним органом аутономне покрајине.

Влада, на предлог Министарства, доноси Програм управљања отпадним муљем.

Извештај о реализацији програма

Члан 17.

Извештавање о резултатима спровођења Програма и Акционог плана, као и Програма управљања отпадним муљем спроводи се у складу са прописима који уређују област управљања јавним политикама.

Мере превенције

Члан 18.

У циљу спречавања стварања отпада предузимају се мере којима се:

- 1) промовишу и подстичу одрживи модели производње и потрошње;
- 2) подстиче пројектовање, производња и употреба производа који су ресурсно ефикасни, издржљиви (укључујући у погледу животног века и одсуства планираног застаривања), поправљиви, вишекратни и надоградиви;
- 3) циљају производи који садрже критичне сировине како би се спречило да ови производи постану отпад;
- 4) подстиче поновна употреба производа и успостављање система који промовишу активности поправке и поновне употребе, посебно електричне и електронске опреме, текстила и намештаја, као и грађевинског материјала и производа;
- 5) подстичу, где је то прикладно и без штете по права интелектуалне својине, доступност резервних делова, упутства за употребу, техничких информација или других инструмената, опреме или софтвера који омогућавају поправку и поновну употребу производа без угрожавања њиховог квалитета и безбедности;
- 6) смањује стварање отпада у процесима који се односе на индустријску производњу, производњу, градњу и рушење, узимајући у обзир најбоље доступне технике;

7) смањује стварање отпада од хране у примарној производњи, у преради и производњи, у малопродаји и другој дистрибуцији хране, у ресторанима и угоститељским објектима и у домаћинствима;

8) подстиче донирање хране и други облици прерасподеле за људску употребу, дајући предност људској употреби у односу на употребу у храни за животиње и прераду у непрехрамбене производе;

9) промовише смањење садржаја опасних супстанци у материјалима и производима, не доводећи у питање усклађене законске захтеве који се односе на те материјале и производе;

10) смањује стварање отпада, посебно отпада који није погодан за припрему за поновну употребу или рециклажу;

11) идентификују производи који су главни извори отпада, посебно у природи и предузимају одговарајуће мере за спречавање и смањење отпада од ових производа с тим да је када се ова обавеза спроводи путем тржишних ограничења, неопходно обезбедити да таква ограничења буду пропорционална и недискриминаторна;

12) развијају и подржавају информативне кампање за подизање свести о превенцији стварања отпада.

Министар ближе прописује листу мера превенције стварања отпада.

План превенције стварања отпада

Члан 19.

План превенције стварања отпада (у даљем тексту: план превенције) доноси се ради спречавања негативног утицаја економског раста на животну средину стварањем отпада.

План превенције садржи мере за спречавање стварања отпада из члана 18. овог закона у складу са чл. 2. и 6. овог закона.

Планом превенције утврђују се циљеви и мере превенције стварања отпада, описују постојеће мере превенције и њихов допринос спречавању настанка отпада, и даје процена предложених мера превенције или других одговарајућих мера са листе мера превенције из члана 18. става 2. овог члана, а које могу имати утицај на:

- 1) опште услове стварања отпада;
- 2) фазу дизајнирања, производње и дистрибуције производа;
- 3) фазу потрошње и употребе производа.

За мере превенције усвојене у плану из става 1. овог члана одређују се одговарајућа посебна квалитативна и квантитативна мерила за праћење и процену напретка у примени мера, а могу се одредити и посебни квалитативни и квантитативни циљеви и индикатори, а посебно који се односе на количину створеног отпада, као и праћење и оцењивање спровођења мера које се односе на поновну употребу производа и спречавање настанка отпада од хране.

За мере из става 4. овог члана, где је то релевантно, описује се и допринос економских инструмената и мера спречавању настанка отпада и процењује корисност тих мера или других одговарајућих мера из члана 99. став 1. овог закона.

План превенције доноси Влада, на предлог Министарства, за период од шест година, а оцењује и, по потреби, ревидира једном у три године.

Регионални план управљања отпадом

Члан 20.

Скупштине две или више јединица локалне самоуправе на чијим територијама укупно живи најмање 200.000 становника доносе, по прибављеној сагласности Министарства, а за територију аутономне покрајине надлежног органа аутономне покрајине, регионални план управљања отпадом, којим се дефинишу заједнички циљеви у управљању отпадом у складу са Програмом и планом превенције.

Регионални план управљања отпадом може се донети и за територије општина на којима живи мање од 200.000 становника по претходно израђеној студији оправданости за доношење регионалног плана на коју сагласност даје Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине.

Поступак израде и доношења регионалног плана из ст. 1. и 2. овог члана уређује се споразумом скупштина јединица локалне самоуправе, у складу са законом.

Управљање отпадом на територији две или више јединица локалне самоуправе из ст. 1. и 2. овог члана врши се у складу са регионалним и локалним планом управљања отпадом.

Локални план управљања отпадом

Члан 21.

Скупштина јединице локалне самоуправе доноси локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Програмом, планом превенције и регионалним планом управљања отпадом.

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, заштите животне средине, урбанизма, као и са представницима привредних друштава, односно предузећа, удружења, стручних институција, невладиних и других организација које се баве заштитом животне средине, укључујући и организације потрошача.

Период важења и садржина планова

Члан 22.

Планови управљања отпадом из чл. 20. и 21. овог закона доносе се за период од десет година, а поново се разматрају сваких пет година, и по потреби ревидирају и доносе за наредних десет година.

Планови из става 1. овог члана садрже:

- 1) очекиване врсте, количине и порекло укупног отпада на територији обухваћеној планом;
- 2) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити поновно искоришћен или одложен у оквиру територије обухваћене планом;
- 3) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватити из других јединица локалне самоуправе;
- 4) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе;
- 5) циљеве које треба остварити у погледу поновне употребе и поновног искоришћења отпада у оквиру територије која је обухваћена планом;

- 6) програм сакупљања отпада из домаћинства;
- 7) програм сакупљања опасног отпада из домаћинства;
- 8) програм сакупљања комерцијалног отпада;
- 9) програм управљања индустријским отпадом;
- 10) предлоге за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада;
- 11) програм смањења количина отпада од хране, биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду;
- 12) програм развијања јавне свести о управљању отпадом;
- 13) локацију постројења за третман отпада односно локацију за сакупљање отпада, укључујући податке о локацијским условима;
- 14) мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен планом;
- 15) мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама;
- 16) мере санације несанитарних и дивљих депонија;
- 17) надзор и праћење планираних активности и мера;
- 18) процену трошкова и изворе финансирања за планиране активности и мере;
- 19) могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе;
- 20) рокове за извршење планираних активности и мера;
- 21) друге податке, циљеве, активности и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом.

Локални планови управљања отпадом достављају се Агенцији у року од 30 дана од дана доношења.

Регионални планови управљања отпадом достављају се Министарству, односно надлежном органу аутономне покрајине за регионе који се у потпуности налазе на територији аутономне покрајине, у року од 30 дана од дана доношења ради добијања сагласности.

Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине доставља Агенцији сагласност на регионалне планове управљања отпадом.

План управљања отпадом код примарног произвођача отпада

Члан 23.

Примарни произвођач отпада који годишње производи више од 100t неопасног отпада и/или више од 200kg опасног отпада доноси План управљања отпадом код примарног произвођача отпада који садржи нарочито:

- 1) податке о врстама отпада које настају активношћу произвођача отпада;
- 2) податке о мерама који се предузимају у циљу превенције стварања отпада;
- 3) податке о мерама који се предузимају у циљу раздвајања различитих врста отпада и податке о опреми за сакупљање отпада;

- 4) начин привременог складиштења отпада на локацији произвођача;
- 5) податке о предвиђеном начину поступања са отпадом;
- 6) мере заштите од пожара и експлозија;
- 7) мере заштите животне средине и здравља људи.

План управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола

Члан 24.

За постројења за која се издаје интегрисана дозвола у складу са законом, припрема се и доноси План управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола који садржи нарочито:

- 1) документацију о отпаду који настаје у процесу рада постројења, као и о отпаду чије искоришћење врши оператер тог постројења или чије одлагање врши оператер (врсте, састав и количине отпада);
- 2) мере које се предузимају у циљу смањења производње отпада, посебно опасног отпада;
- 3) поступке и начине раздвајања различитих врста отпада, посебно опасног и отпада који ће се поново користити, ради смањења количине отпада за одлагање;
- 4) начин складиштења и третмана.

План управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола се прилаже уз захтев за издавање интегрисане дозволе, у складу са законом.

План управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола оператер је дужан да ажурира и достави Министарству на сагласност сваких десет година као и у случају битних измена у раду постројења.

Изузетно од става 1. овог члана, за постројења чија је делатност складиштење односно третман отпада и за која се издаје интегрисана дозвола, уместо Плана управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола припрема се и доноси Радни план за управљање отпадом код оператера.

Радни план за управљање отпадом код оператера

Члан 25.

За делатности складиштења и третмана отпада припрема се и доноси Радни план за управљање отпадом код оператера (у даљем тексту: Радни план).

Радни план прилаже се уз захтев за издавање дозволе за управљање отпадом и мора бити усклађен са одредбама овог закона, као и посебних прописа.

Радни план обавезно садржи следеће елементе:

- 1) опис локације објекта и опис постројења као и опреме за рад;
- 2) операције управљања отпадом и дозвољене врсте отпада;
- 3) податке о радном времену;
- 4) податке о квалификованом лицу одговорном за стручни рад;
- 5) идентификацију извора ризика;

6) податке о опреми у објекту или постројењу, а која се користи ради спречавања и контроле загађења;

7) план вршења мониторинга рада постројења, податке о уређајима за мониторинг рада постројења и периодима извештавања о мониторингу;

8) податке о прелазном и нестабилном начину рада постројења;

9) податке о мерама превенције удеса;

10) податке о планираним мерама поступања у акцидентним ситуацијама.

Радни план постројења за термички третман отпада, поред елемената из става 3. овог члана садржи и:

1) податке о сировинама и помоћним материјалима, осталим материјама и енергији која се користи у постројењу или је постројење производи;

2) податке о нултном стању локације на којој се налази постројење;

3) податке о врсти и количини предвиђених емисија из постројења уз граничне вредности које су прописане посебним законом;

4) податке о технологијама и техникама за спречавање или смањење емисија из постројења у складу са посебним прописом;

5) податке о остацима отпада после термичког третмана, уз опис мера за спречавање настајања остатака, податке о припреми за поновно искоришћење насталог отпада уколико је то могуће, или одлагања отпада насталог у постројењу;

6) податке о обавезама праћења емисија у животну средину;

7) податке о главним алтернативама за предметну технологију;

8) изјаву подносиоца захтева да ће се произведена топлота која се добија спаљивањем или су-спаљивањем отпада поново користити за комбиновано добијање топлотне или електричне енергије, за производњу процесне паре или за системе даљинског грејања, односно материје.

Радни план за депоније, поред елемената из става 3. овог члана, садржи елементе који се односе на опремање локације ради спречавања и контроле загађења, и то: прихватни систем за отпадне воде, прихватни систем за процедурне воде, систем за пречишћавање процедурних вода, систем за контролу гаса из депоније, систем за сакупљање гаса из депоније, систем за сакупљање атмосферских вода, успостављање, одржавање и заштиту завршног покривача.

Радни план за депоније садржи и:

1) податке о контроли загађења, мониторингу и извештавању (мониторинг и извештавање о: саставу отпада, емисијама гасова, квалитету површинске, процедурне и подземне воде, квалитету земљишта, метеоролошким условима контроли непријатних мириса, контроли и мониторингу буке, контрола штеточина и птица, контрола разношења отпада, контрола стабилности постројења, мониторинг заштитних слојева);

2) податке о технологији одлагања отпада и динамици попуњавања и затварања касета.

Оператер је дужан да ажурира Радни план и достави га Министарству на сагласност сваких десет година као и у случају битних измена у раду постројења.

IV. СУБЈЕКТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Врсте субјеката

Члан 26.

Субјекти надлежни за управљање отпадом јесу:

- 1) Република Србија;
- 2) аутономна покрајина;
- 3) јединица локалне самоуправе;
- 4) Агенција за заштиту животне средине;
- 5) стручне организације за испитивање отпада;
- 6) организације цивилног друштва, укључујући и организације потрошача;
- 7) произвођачи отпада, као и лица која обављају делатност управљања отпадом;
- 8) други органи и организације, у складу са законом.

Република Србија

Члан 27.

Република Србија преко надлежних органа и организација обезбеђује управљање отпадом на својој територији.

Министарство:

- 1) предлаже Влади Програм, Програм управљања отпадним муљем као и план превенције;
- 2) координира и врши послове управљања отпадом од значаја за Републику Србију и прати стање;
- 3) даје сагласност на регионалне планове управљања отпадом, осим за планове за регионе који се у потпуности налазе на територији аутономне покрајине;
- 4) издаје дозволе, сагласности, потврде и друге акте прописане овим законом и води евиденцију;
- 5) води евиденцију о дозволама, сагласностима, потврдама и другим актима које су издали други надлежни органи;
- 6) утврђује овлашћене организације у складу са овим законом;
- 7) врши надзор и контролу примене мера поступања са отпадом;
- 8) предузима друге мере и активности, у складу са међународним уговорима и споразумима.

Аутономна покрајина

Члан 28.

Аутономна покрајина:

- 1) учествује у изради Програма као и Програма управљања отпадним муљем;
- 2) координира и врши послове управљања отпадом од значаја за аутономну покрајину и прати стање;

3) даје сагласност на регионалне планове управљања отпадом за регионе који су у потпуности на њеној територији;

4) издаје дозволе, сагласности, потврде и друге акте у складу са овим законом, води евиденцију и податке доставља Министарству;

5) врши надзор и контролу примене мера поступања са отпадом на својој територији у складу са овим законом;

6) врши и друге послове утврђене законом.

Аутономна покрајина својим актом одређује органе надлежне за обављање послова из става 1. овог члана.

Послови из става 1. тач. 4) и 5) овог члана обављају се као поверени послови.

Јединица локалне самоуправе

Члан 29.

Јединица локалне самоуправе:

1) доноси локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу;

2) уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији, у складу са законом;

3) уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом, у складу са законом;

4) издаје дозволе, одобрења и друге акте у складу са овим законом, води евиденцију и податке доставља Министарству;

5) на захтев Министарства или надлежног органа аутономне покрајине даје мишљење у поступку издавања дозвола у складу са овим законом;

6) врши надзор и контролу мера поступања са отпадом у складу са овим законом;

7) врши и друге послове утврђене законом.

Јединица локалне самоуправе својим актом одређује органе и службе надлежне за обављање послова из става 1. овог члана.

Послови из става 1. овог члана који се односе на инертни и неопасни отпад, као и послови из става 1. тач. 4) и 6) овог члана обављају се као поверени послови.

Заједничко управљање отпадом јединица локалне самоуправе у оквиру региона за управљање отпадом

Члан 30.

Две или више јединица локалне самоуправе заједнички обезбеђују и спроводе управљање отпадом у оквиру региона за управљање отпадом, под условима и на начин утврђеним законом, Програмом и споразумом скупштина јединица локалне самоуправе.

Споразумом из става 1. овог члана скупштине јединица локалне самоуправе уређују нарочито: међусобна права и обавезе у обезбеђивању услова за обављање делатности и рад постројења за управљање отпадом на подручјима тих јединица локалне самоуправе, права и обавезе комуналног предузећа, односно другог правног или физичког лица у обављању те

делатности, начин доношења одлука у случају несагласности јединица локалне самоуправе о појединим питањима везаним за делатности управљања отпадом, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење управљања отпадом.

У случају да две или више јединица локалне самоуправе не обезбеде и не спроводе управљање отпадом под условима и на начин утврђен у ставу 1. овог члана, одлуку о заједничком обезбеђивању и спровођењу управљања отпадом на територији тих јединица локалних самоуправа, на предлог Министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине за регионе који су у потпуности на њеној територији, доноси Влада.

Агенција за заштиту животне средине

Члан 31.

Агенција обавља послове који се односе на:

1) вођење и ажурирање базе података о управљању отпадом у оквиру Националног регистра извора загађивања који је саставни део информационог система заштите животне средине, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине;

2) вођење података о расположивим и потребним количинама отпада, укључујући секундарне сировине, размену и стављање на располагање тих података електронским путем;

3) извештавање о управљању отпадом на националном нивоу и у складу са преузетим међународним обавезама.

Стручне организације за испитивање отпада

Члан 32.

Испитивање отпада врши се ради класификације отпада за:

- 1) прекогранично кретање;
- 2) третман;
- 3) престанак статуса отпада.

Испитивање отпада врше стручне организације и друга правна лица која су овлашћена за узорковање и карактеризацију према обиму испитивања за која су акредитована (у даљем тексту: акредитована лабораторија), у складу са законом.

Карактеризација отпада врши се само за опасан отпад и за отпад који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад, осим отпада из домаћинства.

Стручне организације и друга правна лица из става 2. овог члана издају извештај о испитивању отпада.

Овлашћење за испитивање отпада

Члан 33.

Захтев за добијање овлашћења за испитивање отпада Министарству може поднети стручна организација, односно акредитована лабораторија.

Уз захтев из става 1. овог члана прилаже се следећа документација:

1) списак радника који раде на пословима испитивања отпада, са врстом и степеном стручне спреме, односно научним звањем;

- 2) списак опреме са евиденционим бројем;
- 3) број и намена просторија (скица и др);
- 4) списак параметара испитивања;
- 5) списак метода које се примењују за одговарајућа испитивања;
- 6) акт о акредитацији.

Овлашћење из става 1. овог члана издаје се решењем министра на период од четири године и може се обновити.

Овлашћење за испитивање отпада министар одузима због несавесног и нестручног обављања послова за које је издато овлашћење, и то ако:

- 1) се утврди да овлашћена организација не испуњава прописане услове;
- 2) се утврди да је овлашћење издато на основу нетачних и неистинитих података;
- 3) овлашћена организација не врши испитивање отпада у складу са издатим овлашћењем;
- 4) се утврди да овлашћена организација, у вршењу послова за које јој је издато овлашћење, поступа на противправан начин (примање мита, давање мита, примање и давање провизије, корупција, фалсификат и слично).

Решење из ст. 3. и 4. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

V. ОДГОВОРНОСТИ И ОБАВЕЗЕ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Одговорност произвођача односно увозника производа

Члан 34.

Произвођач производа користи технологије и развија производњу на начин који обезбеђује рационално коришћење природних ресурса, материјала и енергије, подстиче поновно коришћење и рециклажу производа и амбалаже на крају животног циклуса и промовише еколошки одрживо управљање природним ресурсима.

Произвођач или увозник чији производ после употребе постаје опасан отпад дужан је да омогући преузимање тог отпада од крајњег корисника производа после употребе, без накнаде трошкова и са њима поступи у складу са овим законом и другим прописима.

Произвођач или увозник из става 2. овог члана може да овласти друго правно лице да, у његово име и за његов рачун, преузима производе после употребе.

Обавезе произвођача отпада

Члан 35.

Произвођач отпада дужан је да:

- 1) ако је примарни произвођач сачини и усвоји план управљања отпадом из члана 23. овог закона и организује његово спровођење, ако годишње производи више од 100t неопасног отпада или више од 200kg опасног отпада;
- 2) прибави извештај о испитивању отпада и ажурира га у случају промене технологије, промене порекла сировине, других активности које би

утицале на промену карактера отпада и чува извештај пет година, после чега је дужан да прибави нови извештај о испитивању отпада;

- 3) обезбеди примену начела хијерархије управљања отпадом;
- 4) сакупља настали отпад одвојено и разврстава га у складу са важећим прописима и потребом будућег третмана;
- 5) привремено складишти отпад на месту настанка на начин који не утиче на здравље људи и животну средину и обезбеди услове да не дође до мешања различитих врста отпада, као ни мешања отпада са водом;
- 6) преда отпад лицу које је овлашћено за управљање отпадом ако није у могућности да организује поступање са отпадом у складу са овим законом;
- 7) води евиденцију о отпаду који настаје, који се предаје или одлаже;
- 8) одреди лице одговорно за управљање отпадом;
- 9) омогући надлежном инспектору контролу над локацијама, објектима, постројењима и документацијом.

Произвођач отпада не подлеже обавези прибављања дозволе за привремено складиштење сопственог отпада, који је настао у поступку обављања његове основне делатности утврђене посебним прописом, на локацији на којој је отпад настао.

Произвођач отпада који производи отпад на више локација и исти привремено складишти у свом централном складишту у обавези је да за исто прибави дозволу за складиштење отпада.

Складиште из става 2. овог члана мора да испуњава техничке услове прописане посебним прописом за дату врсту отпада, односно посебним прописом за складиштење отпада.

Лице одговорно за управљање отпадом код примарног произвођача отпада из става 1. тачка 8) овог члана дужно је да:

- 1) изради нацрт плана управљања отпадом из члана 23. овог закона, организује његово спровођење и ажурирање;
- 2) предлаже мере у складу са начелима управљања отпадом;
- 3) прати спровођење закона и других прописа о управљању отпадом и извештава органе управљања.

Произвођач отпада може вршити третман отпада самостално или га мора предати другом правном лицу или предузетнику који обавља послове третмана отпада, или преко посредника отпадом, трговца отпадом, сакупљача или преко јавног комуналног предузећа или путем јавно приватног партнерства, односно да отпад извезе ако у Републици Србији не постоји постројење за третман предметног отпада.

Одговорност држаоца отпада

Члан 36.

Изузетно од члана 34. став 2. овог закона држалац отпада је одговоран за све трошкове управљања отпадом.

За отпад чији је држалац сакупљач отпада трошкове управљања отпадом сноси држалац који непосредно предаје отпад на руковање сакупљачу отпада уколико је опрема за сакупљање постављена на месту настанка отпада односно држалац није физичко лице које није предузетник.

Правно лице или предузетник дужан је да од физичког лица које није предузетник од којег преузима односно купује отпад прибави податке из личне карте или другог документа којим се доказује идентитет тог лица, као и доказ о пореклу отпада или изјаву о државини отпада.

Државина над отпадом се може пренети само правним лицима или предузетницима који воде документацију у складу са овим законом.

Државина над отпадом преноси се између правних лица односно предузетника када следећи држалац преузме отпад и прими Документ о кретању отпада, у складу са овим законом.

Обавезе сакупљача отпада

Члан 37.

Сакупљач отпада је дужан да:

- 1) прибави дозволу за сакупљање отпада од надлежног органа;
- 2) води евиденцију о отпаду који сакупља;
- 3) да са отпадом поступа у складу са његовим својствима, количини, начину транспорта, складиштења и третмана;
- 4) омогућава надлежном инспектору надзор над спровођењем мера и услова прописаним дозволом за сакупљање издатом од стране надлежног органа.

Обавезе превозника отпада

Члан 38.

Превозник отпада дужан је да:

- 1) обавља транспорт у складу са дозволом за транспорт отпада и захтевима који регулишу посебни прописи о транспорту (ADR/RID/ADN и др);
- 2) води евиденцију о сваком транспорту отпада у складу са законом;
- 3) омогућава надлежном инспектору надзор над спровођењем мера и услова прописаним дозволом за транспорт издатом од стране надлежног органа.

Превозник отпада је одговоран искључиво за транспорт отпада и није држалац отпада у смислу овог закона.

Обавезе посредника и трговца

Члан 39.

Делатност посредовања у управљању отпадом обухвата послове организације складиштења односно третмана отпада за потребе других.

Забрањена је трговина отпадом за који произвођач отпада има закључен уговор о директној предаји отпада оператеру постројења за управљање отпадом или закључен уговор са сакупљачем о предаји отпада оператеру преко сакупљача отпада.

Трговац отпадом сматра се држаоцем отпада којег је купио и може преузети отпад само ако располаже складиштем отпада за које је издата дозвола у складу са овим законом.

Плаћања за куповину отпада врше се преко банковног рачуна.

Трговац отпадом је дужан да лицу од кога купује отпад изда потврду о количини купљеног отпада као и лицу коме продаје отпад о количини продатог отпада.

Трговац отпадом не може купити отпад ако не поседује доказе из члана 36. става 3. овог закона.

Правно лице или предузетник који жели да обавља послове посредника, односно трговца отпада мора да буде уписан у одговарајући регистар за обављање ове делатности подношењем захтева за упис у регистар.

Министарство издаје решење о упису посредника, односно трговца у регистар, ако посредник, односно трговац испуњава услове, и то:

- 1) да није кажњаван за било које кривично дело, односно привредни преступ или прекршај у области животне средине у складу са законом;
- 2) да има лице одговорно за обављање послова за које се подноси захтев за регистрацију;
- 3) да је у могућности да испуни финансијске обавезе или обавезе које могу настати у обављању послова, посебно обавезу враћања отпада у случају одбијања пријема отпада од стране примаоца, као и у складу са прописима о прекограничном кретању отпада;
- 4) да му пословни рачуни у банкама нису били блокирани у периоду од две године пре подношења захтева.

Решење из става 8. овог члана издаје се на период од две године.

Решењем из става 8. овог члана утврђују се услови заштите животне средине, обавеза вођења евиденције и достављања извештаја, односно мере спречавања илегалног промета отпада.

Против решења којим се одбија захтев за упис у регистар и издавање потврде може се изјавити жалба административној комисији Владе преко првостепеног органа у року од 15 дана од дана пријема решења.

Регистрација се може обновити на захтев посредника, односно трговца који се подноси 30 дана пре истека регистрације.

Решење о регистрацији може се укинути:

- 1) ако посредник, односно трговац поступа супротно решењу о упису у регистар посредника, односно трговца;
- 2) ако би посредник, односно трговац обављањем послова могао да проузрокује загађивање животне средине;
- 3) ако посредник, односно трговац поступа супротно прописима о прекограничном кретању отпада;
- 4) ако посредник, односно трговац не испуњава обавезе у складу са законом.

Одредбе ст. 8-11. овог члана које се односе на упис у регистар, односно одбијање уписа у регистар, примењују се и на обнову, односно укидање решења.

Посредник и трговац отпадом доставља Агенцији годишњи извештај о управљању отпадом посредника или трговца отпадом у складу са овим законом.

Министар прописује образац, изглед, рокове и начин достављања годишњег извештаја о управљању отпадом посредника или трговца отпадом.

Обавезе оператора постројења за третман отпада

Члан 40.

Оператер постројења за третман отпада дужан је да:

- 1) сачини Радни план за управљање отпадом код оператора из члана 25. овог закона и обезбеди његово спровођење и ажурирање;
- 2) изради план заштите од удеса, у складу са законом;
- 3) прибави дозволу за третман отпада и да послове третмана отпада обавља у складу са том дозволом;
- 4) објави на својој званичној интернет страници или другом видном, јавно доступном месту листу отпада за чији третман је овлашћен;
- 5) управља опремом и постројењем за третман отпада у складу са одговарајућим техничким упутством;
- 6) обезбеђује отпад и штити га од расипања и процуривања;
- 7) у случају удеса, без одлагања, обавести надлежни орган у складу са законом;
- 8) води евиденцију о отпаду, у складу са овим законом;
- 9) одреди квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу за третман отпада;
- 10) омогући надлежном инспектору надзор над локацијама, објектима, постројењем и документацијом.

У случају престанка рада постројења за третман отпада, оператер је дужан да сав отпад из постројења преда оператеру који поседује дозволу за третман предметног отпада, односно да отпад извезе уколико у Републици Србији не постоје постројења за третман предметног отпада.

Обавезе оператора на депонији

Члан 41.

Оператер на депонији дужан је да:

- 1) сачини Радни план за управљање отпадом код оператора из члана 25. овог закона и обезбеди његово спровођење и ажурирање;
- 2) изради план заштите од удеса, у складу са законом;
- 3) прибави дозволу за одлагање отпада и да отпад одлаже у складу са том дозволом;
- 4) спроводи мере којима се обезбеђује заштита животне средине, у складу са прописима;
- 5) успостави мониторинг рада депоније у току активне и пасивне фазе рада;
- 6) обезбеди рекултивацију депоније после њеног затварања и вршење стручног надзора над депонијом, односно локацијом у периоду од најмање 30 година, са циљем смањења ризика по здравље људи и животну средину;
- 7) у случају удеса без одлагања обавести надлежни орган, у складу са законом;
- 8) води евиденцију о отпаду, у складу са овим законом;
- 9) одреди квалификовано лице одговорно за стручни рад на депонији;

10) омогући надлежном инспектору контролу над локацијама, објектима и документацијом.

Оператер на депонији је дужан да, у складу са овим законом, одбије прихватање отпада који не испуњава услове о одлагању отпада из дозволе или да одбије прихватање отпада када се помеша са неким другим отпадом, односно представља ризик по здравље људи или животну средину.

О одбијању прихватања отпада из става 2. овог члана оператер је дужан да обавести орган надлежан за издавање дозволе.

Оператер на депонији дужан је да у току рада депоније обезбеди контролу и мониторинг рада депоније према програму који се уређује прописом о одлагању отпада на депонију.

Оператер на депонији дужан је да обавести надлежни орган за издавање дозволе, односно надлежну инспекцију о било каквом значајном утицају на животну средину уоченом у поступку контроле и мониторинга који се врше у складу са чланом 25. овог закона.

У случају из става 5. овог члана оператер на депонији дужан је да поступи по одлуци надлежног органа за издавање дозволе, односно надлежне инспекције у погледу природе и рокова предузимања корективних мера и да сноси трошкове тих мера.

Надлежни орган предузима мере за започињање процедуре затварања депоније или дела депоније када је то потребно, у складу са дозволом, и то:

- 1) када су за то испуњени услови у складу са дозволом, или
- 2) на захтев оператера, а у складу са одобрењем надлежног органа, или
- 3) на основу образложене одлуке надлежног органа.

Депонија или део депоније сматра се коначно затвореном после извршеног коначног прегледа локације од стране надлежне инспекције, провере свих извештаја које је оператер доставио, односно после обавештавања оператера о одлуци о затварању депоније.

Одредба става 8. овог члана не умањује одговорност оператера у складу са условима из дозволе.

После затварања депоније оператер је дужан да депонију одржава, врши надзор и контролу у периоду накнадног одржавања, који одреди надлежни орган за издавање дозволе, узимајући у обзир рок у којем депонија може представљати опасност по животну средину.

Квалификовано лице одговорно за стручни рад

Члан 42.

Квалификовано лице одговорно за стручни рад за управљање неопасним отпадом је лице које:

- 1) није кажњавано за било које кривично дело односно привредни преступ или прекршај из области заштите животне средине;
- 2) има најмање средњу стручну спрему, са обављеним приправничким стажом.

Квалификовано лице одговорно за стручни рад за управљање опасним отпадом је лице које:

1) није кажњавано за било које кривично дело односно привредни преступ или прекршај из области заштите животне средине;

2) има најмање стечено високо образовање на основним академским или струковним студијама у обиму од минимум 180 ЕСПБ бодова у оквиру образовно-научних поља природно-математичких, друштвених, медицинских или техничко-технолошких наука и да има најмање три године радног искуства.

Правно лице и предузетник који обавља послове управљања отпадом мора имати најмање једно стално запослено квалификовано лице одговорно за стручни рад за управљање неопасним и/или опасним отпадом уколико обавља делатност складиштења или третмана отпада.

VI. ОРГАНИЗОВАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Организација управљања отпадом

Члан 43.

Управљање отпадом организује се на начин који не представља опасност по здравље људи и животну средину, у складу са законом.

Министар може наложити додатне мере за управљање појединим врстама отпада, ако:

1) поступање са отпадом угрожава или може угрозити здравље људи и животну средину;

2) постоје додатни захтеви за спровођење одредаба међународних уговора који су обавезујући за Републику Србију.

Додатне мере из става 2. овог члана могу бити привремени услови за обављање активности у случају угрожавања здравља људи и животне средине, као и примена међународних норми које нису прописане у земљи.

Ако правно, односно физичко лице поступа са отпадом супротно овом закону и услед тога наступи опасност или ризик по здравље људи и животну средину, Република Србија може предузети хитне мере ради заштите здравља људи и животне средине, односно површинских и подземних вода, ваздуха, земљишта, биљног и животињског света.

Република Србија има право накнаде трошкова који настану предузимањем мера из става 4. овог члана од лица за које се утврди да је извршило недозвољену радњу.

Надлежни инспекцијски орган, у случају сумње да је отпад опасан, налаже држаоцу отпада да код овлашћене стручне организације, односно акредитоване лабораторије, изврши испитивање отпада, осим у случају када власник односно држалац отпада није познат у ком случају налаже ову меру јединици локалне самоуправе на чијој територији се отпад налази.

У случају отварања стечајног поступка над правним лицем, одговорност управљања отпадом прелази на стечајну масу и представља обавезу стечајне масе у смислу закона којим се прописују услови и начин покретања и спровођења стечаја над правним лицима.

У случају ликвидације одговорност управљања отпадом прелази на ликвидационог управника.

Постројење за управљање отпадом

Члан 44.

Делатност складиштења односно третмана отпада може вршити:

- 1) привредно друштво, предузеће или друго правно лице, односно предузетник који обавља делатност складиштења односно третмана отпада, у складу са дозволом за управљање отпадом издатом у складу са овим законом;
- 2) правно лице или предузетник на основу дозволе и уговора о обављању делатности од локалног значаја закљученог са јединицом локалне самоуправе, у складу са законом.

Концесијом се може стећи право обављања делатности управљања отпадом, односно изградње, коришћења и одржавања постројења за управљање отпадом, у складу са овим законом и законом којим се уређују концесије.

Изградња и рад постројења за управљање отпадом мора бити у складу са одредбама овог закона, закона којим се уређује изградња објеката и другим законима.

Постројење за управљање отпадом не може да започне са радом пре добијања дозволе за управљање отпадом, у складу са овим законом осим, у случају потврде за испитивање параметара или у оквиру пробног рада.

Локација за изградњу и рад постројења

Члан 45.

Једна или више јединица локалне самоуправе одређују локацију за изградњу и рад постројења за третман отпада којим управљају на својој територији, под условима утврђеним законом, као и споразумом из члана 30. став 2. овог закона ако више скупштина јединица локалне самоуправе заједно одлучују о локацији постројења за управљање отпадом.

У случају несагласности јединица локалне самоуправе у погледу одређивања локације постројења за управљање отпадом, одлуку о локацији, на предлог Министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине, доноси Влада.

Министарство даје сагласност на техничке и технолошке услове из идејног пројекта за изградњу и рад депоније/постројења за управљање отпадом, односно орган аутономне покрајине за постројења која се граде на њеној територији.

Сакупљање отпада

Члан 46.

Лице које врши сакупљање отпада, сакупља отпад у својој опреми постављеној код произвођача отпада и предаје га постројењу за управљање отпадом.

Изузетно од става 1. овог члана отпад се може сакупљати и од физичких лица која нису предузетници уколико за такву активност правно лице или предузетник који поседује дозволу за сакупљање отпада прибави и сагласност надлежног органа за обављање такве делатности, у складу са законом којим се прописују комуналне делатности.

Лице из става 1. овог члана мора да има закључен уговор са произвођачем отпада, као и са оператером постројења за управљање отпадом, којим се уређује начин преузимања и предаје отпада, плаћање преко банковног

рачуна, као и друга питања од значаја за преузимање отпада (врсте, количине, порекло, класификација отпада и др).

Сакупљен мешовити отпад може се прихватити као рециклабилни материјал у постројењу за управљање отпадом ако се ови материјали у даљем процесу могу раздвојити, у складу са стандардима квалитета, односно рециклаже.

Опасан отпад се посебно сакупља.

Транспорт отпада

Члан 47.

Лице које врши транспорт отпада, отпад транспортује у затвореном возилу, амбалажи, контејнеру или цистерни како би се спречило расипање или испадање отпада приликом утовара, превоза (као и претовара) или истовара, односно загађење ваздуха, воде, земљишта и животне средине.

Отпад намењен за складиштење односно третман може бити транспортован до трансфер станице одакле се даље транспортује до постројења за складиштење односно третман отпада.

Локацију за трансфер станицу одређује јединица локалне самоуправе.

Ради лакшег даљег третмана отпада лица из става 1. овог члана дужна су да обезбеде да различите врсте отпада остану одвојене током транспорта.

У случају загађења насталог током транспорта превозник отпада је одговоран за чишћење и отклањање загађења животне средине.

Превозник отпада транспортује отпад само на одредиште које је одредио пошиљалац.

Ако се отпад не може испоручити на одредиште, превозник враћа отпад пошиљаоцу.

Опасан отпад се посебно транспортује.

На транспорт опасног отпада, односно начин транспорта, услове који се односе на паковање опасног отпада и на возило и запослене на руковању и транспорту опасног отпада примењују се прописи којима се уређује транспорт опасне робе.

Складиштење отпада

Члан 48.

Отпад се складишти на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији држаоца отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама, у складу са овим законом.

Складиште отпада из става 1. овог члана може бити:

- 1) привремено складиште на месту настанка отпада;
- 2) складиште отпада као простор на ком се отпад складишти пре предавања у постројење за третман отпада;
- 3) складиште отпада у постројењу за третман отпада у којем се отпад припрема за третман, укључујући и трансфер станицу;
- 4) складиште у оквиру центра за сакупљање.

Дозволом о управљању отпадом, одређује се врста складишта из става 2. тач) 2. и 3. овог члана узимајући у обзир његову намену, врсту и количину отпада, као и време његовог складиштења.

Произвођачу отпада за привремено складиштење на месту настанка отпада, не издаје се дозвола, осим за отпад настао у постројењу за третман отпада.

Отпад од момента генерисања не може бити складиштен дуже од 36 месеци по чијем се истеку отпад мора предати на третман односно извоз.

Третман отпада

Члан 49.

Третман отпада обавља се применом најбољих доступних техника и технологија у складу са овим законом.

Постројења и опрема за третман отпада могу бити стационарна или мобилна.

Третман отпада у стационарном или мобилном постројењу врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

За третман отпада у мобилном постројењу прибављају се дозволе, сагласности или исправе у складу са овим законом и другим прописима, а обавезно се прибавља сагласност јединице локалне самоуправе на чијој територији се врши третман отпада у мобилном постројењу уз претходно прибављену информацију о локацији на којој ће се обављати делатност третмана отпада од надлежног органа осим у случају акцидентних ситуација.

Министар ближе прописује документацију потребну за почетак рада мобилног постројења за третман отпада.

Поновна употреба и поновно искоришћење

Члан 50.

Надлежни орган за управљање отпадом предузима одговарајуће мере за подстицање поновне употребе и припреме за поновну употребу производа, где је то могуће, а нарочито развојем система за репарацију и поновну употребу производа, применом економских инструмената, критеријума при спровођењу поступка јавних набавки, као и утврђивањем других циљева и мера.

Надлежни орган за управљање отпадом предузима мере којима обезбеђује и промовише или унапређује поновно искоришћење отпада, када је то у складу са начелом из члана 6. тачка 4) овог закона и у том циљу успоставља одвојено сакупљање отпада када је то технички, еколошки и економски изводљиво и обезбеђује да се отпад не меша са другим врстама отпада или другим материјалима са различитим својствима.

Надлежни орган за управљање отпадом предузима и мере којима се обезбеђује висок квалитет рециклаже и, у том циљу, успоставља одвојено сакупљање отпада где је технички, еколошки и економски изводљиво и одговарајуће, ради испуњења неопходних стандарда квалитета за релевантне области рециклаже.

Отпад се може поново искористити за исту или другу намену, за рециклажу, односно друге операције поновног искоришћења, ради добијања сировине за производњу истог или другог производа, као секундарна сировина (папир и картон, метал, стакло, пластика, отпад од грађења и рушења, пепео и шљака од сагоревања угља из термоенергетских постројења, гипс и сумпор од одсумпоравања димних гасова, отпадна уља и др), или ради искоришћења

вредности отпада његовом биоразградњом или суспаљивањем отпада уз искоришћење енергије.

Лице које врши поновно искоришћење отпада обезбеђује да настали производи не проузрокују штетни утицај на животну средину већи од производа који су настали од примарних сировина.

Забрањено је одлагање и спаљивање отпада који испуњава стандарде за припрему за поновну употребу или други вид поновног искоришћења.

Изузетно, отпад из става 7. овог члана може се одложити или спалити, ако је то економски оправдано и не угрожава здравље људи и животну средину, уз претходно прибављену дозволу Министарства.

Министар ближе прописује услове и начин сакупљања, транспорта, третмана, односно складиштења отпада.

Физичко-хемијски третман отпада

Члан 51.

Физичко-хемијски третман отпада обухвата физичке, физичко-хемијске и хемијске процесе којима се умањују опасне карактеристике отпада или се отпад преводи из опасног у неопасан отпад у складу са најбоље доступним техникама (BAT).

Физичко-хемијски третман отпада врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

Биолошки третман отпада

Члан 52.

Биолошки третман отпада је процес разградње биоразградивог органског отпада (папир, картон, биоотпад и др) ради добијања корисних материјала за кондиционирање земљишта (компост) и/или енергије (метан) и обухвата нарочито: компостирање или анаеробну дигестију, односно и друге третмане у складу са најбоље доступним техникама (BAT).

Биолошки третман отпада врши се у складу са дозволом за третман издатом на основу овог закона.

Биолошки третман отпада врши се ради смањења одлагања биоразградивог отпада на депонију, односно смањења емисије гасова са ефектом „стаклене баште” и њиховог утицаја на животну средину.

Надлежни орган предузима одговарајуће мере у складу са чланом 3. и чланом 6. тачка 4) овог закона тако да подстакне:

- 1) одвојено сакупљање био отпада за потребе компостирања, анаеробне дигестије односно других третмана у складу са најбоље доступним техникама (BAT);
- 2) третман био отпада на такав начин да обезбеђује висок ниво заштите животне средине;
- 3) употребу материјала безбедних за животну средину произведених из био отпада.

Термички третман отпада

Члан 53.

Термички третман отпада врши се у постројењима која су пројектована, изграђена у складу са законом којим се уређује изградња објеката и која су опремљена у складу са овим законом и другим прописима.

Постројења за термички третман отпада могу да врше третман само под строгим оперативним условима, уз испуњавање техничких услова у складу са утврђеним граничним вредностима емисије за спаљивање и су-спаљивање.

Ако се су-спаљивање отпада врши тако да основна намена постројења није производња енергије или производња производа него термички третман отпада, постројење се сматра постројењем за спаљивање отпада.

Спаљивање и су-спаљивање отпада врше се у складу са најбоље доступним техникама.

Техничко-технолошки услови за рад постројења за термички третман отпада су:

1) да постројење испуњава услове прописане овим законом у зависности од категорија отпада предвиђеног за спаљивање или су-спаљивање;

2) да емисије загађујућих материја и енергије у ваздух и воде не прелазе граничне вредности емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за спаљивање или су-спаљивање и граничних вредности емисија загађујућих материја при испуштању отпадних вода из система за пречишћавање отпадних гасова постројења за спаљивање или су-спаљивање, прописане посебним прописом;

3) да су испуњени грађевински и други технички захтеви, у складу са посебним прописом;

4) да је приликом термичког третмана отпада добијена топлота употребљена за производњу електричне енергије, когенерацијску производњу топлотне и електричне енергије, производњу процесне паре, даљинско грејање или је другачије ефикасно искоришћена;

5) да су задовољени услови за смањење количина остатака сагоревања отпада, њихових опасних карактеристика и њихово поновно искоришћење, што се постиже коришћењем најбоље доступних технологија;

6) да се остаци отпада после термичког третмана отпада свODE на минимум, да се ти остаци поновно користе, ако је то технички изводљиво и економски оправдано;

7) да се остаци спаљивања, чије се настајање не може спречити, смањити или који се збрињавају ако се не могу поново користити, у складу са овим законом и прописима којима се уређује спаљивање отпада;

8) да су предвиђене мере заштите од удеса;

9) да је предвиђен мониторинг рада, који обухвата програм мониторинга емисија загађујућих материја у ваздух и воду.

Постројење за спаљивање и су-спаљивање пројектује се, опрема, изграђује и функционише (ради) тако да после последњег убризгавања ваздуха у процес сагоревања, процесни гасови на контролисан и хомоген начин, чак и у најнеповољнијим условима, достигну температуру од најмање 850°C за две секунде трајања.

Ако се у постројењу за спаљивање и су-спаљивање врши спаљивање опасног отпада који садржи више од 1% халогених органских супстанци изражених као хлор, температура се мора подићи на 1100°C за најмање две секунде трајања.

Постројење, као и свака линија постројења за спаљивање отпада, опрема се најмање једним помоћним гориоником који мора аутоматски да се активира када температура процесног гаса падне испод 850°C, односно 1100°C, после последњег убризгавања ваздуха у процес сагоревања.

Постројење за спаљивање отпада ради тако да постигне ниво спаљивања који гарантује да ће укупни ниво органског угљеника (ТОС) у шљаци и котловском (ложишном) пепелу бити мањи од 3% или губитак при жарењу мањи од 5% на суву масу материјала, а уколико је неопходно, примењују се и одговарајуће технике предтретмана.

Влада ближе уређује техничке и технолошке услове за пројектовање, изградњу, опремање и рад постројења и врсте отпада за термички третман отпада, граничне вредности емисија и њихово праћење.

Одлагање отпада на депонију

Члан 54.

Одлагање отпада на депонију врши се само ако не постоји друга врста третмана, у складу са начелом хијерархије управљања отпадом.

Отпад се одлаже на депонију која испуњава техничке, технолошке и друге услове и захтеве, у складу са дозволом издатом на основу овог закона.

Прихватање отпада на депонију врши се по процедури у складу са посебним прописом.

Пре одлагања, оператер на депонији обезбеђује проверу допремљеног отпада, односно његову карактеризацију, идентификацију према врсти, количини и својствима, кроз утврђивање масе отпада и контролу пратеће документације пре преузимања.

Отпад који је одвојено сакупљен ради припреме за припрему за поновну употребу и рециклажу забрањено је одлагати на депонију, осим ако не испуњава услове квалитета према одговарајућем стандарду за ту врсту отпада.

Отпад се пре одлагања третира у складу са одредбама овог закона и других прописа.

Депоније отпада се деле у три класе, у зависности од врсте отпада који се на њима одлаже, и то:

- 1) депоније за инертан отпад;
- 2) депоније за неопасан отпад;
- 3) депоније за опасан отпад.

Заједничко одлагање опасног отпада са другим врстама отпада на истој локацији није дозвољено, осим у случајевима утврђеним посебним прописом.

Влада ближе прописује:

- 1) услове и критеријуме за одређивање локације, техничке и технолошке услове за пројектовање, изградњу и рад депонија отпада;
- 2) врсте отпада чије је одлагање на депонији забрањено, количине биоразградивог отпада које се могу одложити, критеријуме и процедуре за

прихватање или неприхватање, односно одлагање отпада на депонију, начин и процедуре рада и затварања депоније;

3) садржај и начин мониторинга рада депоније, као и накнадног одржавања после затварања депоније.

Несанитарне депоније

Члан 55.

Јединица локалне самоуправе дужна је да изврши евиденцију дивљих депонија и постојећих несанитарних депонија (сметлишта) на својој територији и да обезбеди њихово уклањање и санацију.

Министар прописује начин вођења и изглед евиденције депонија и сметлишта на подручју јединице локалне самоуправе, као и начин и рокове за његово достављање.

За несанитарне депоније (сметлишта) израђују се пројекти санације и рекултивације, у складу са овим законом и посебним прописом, на које сагласност даје Министарство, а за несанитарне депоније (сметлишта) које се налазе на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине.

Министар прописује садржину пројекта санације и рекултивације несанитарних депонија (сметлишта).

Јавно комунално предузеће које управља несанитарним депонијама (сметлиштима) комуналног отпада дужно је да достави Министарству, односно надлежном органу аутономне покрајине на сагласност Радни план за управљање отпадом код оператера из члана 25. овог закона са програмом корективних мера и планом прилагођавања рада постројења са динамиком, у складу са овим законом и прописом којим се уређује одлагање отпада на депоније.

Управљање комуналним отпадом

Члан 56.

Комунални отпад се сакупља, поновно искоришћава и одлаже у складу са овим законом и посебним прописима којима се уређују комуналне делатности.

Забрањено је мешати опасан отпад са комуналним отпадом.

Комунални отпад који је већ измешан са опасним отпадом раздваја се ако је то економски исплативо, у противном, тај отпад се сматра опасним.

Јединица локалне самоуправе, у складу са локалним планом, уређује и организује:

1) селекцију и одвојено сакупљање отпада, укључујући и начин сакупљања отпада ради рециклаже (папир, метал, пластика, стакло, текстил, кабасти отпад);

2) обезбеђује сакупљање отпада из домаћинства у контејнере или на други начин;

3) обезбеђује и опрема центре за сакупљање отпада из домаћинства који није могуће одложити у контејнере за комунални отпад (кабасти, биоразградиви и други отпад), укључујући и опасан отпад из домаћинства.

Домаћинства су дужна да одбацују свој отпад у контејнере или на друге начине, које обезбеђује јединица локалне самоуправе, а опасан отпад из

домаћинства (отпадне батерије и акумулатори, уља, отпад од електричних и електронских производа, боје и лакови, пестициди и др) да предају у центре за сакупљање отпада, сакупљачу који прибави и сагласност надлежног органа за обављање такве делатности у складу са законом којим се прописују комуналне делатности или произвођачу или увознику производа односно овлашћеном правном лицу за сакупљање опасног отпада из члана 34. став 3. овог закона.

Домаћинства и други произвођачи комуналног отпада врше селекцију комуналног отпада ради рециклаже.

Управљање опасним отпадом

Члан 57.

Производња, сакупљање и транспорт опасног отпада, као и његово складиштење и третман, обављају се под условима који обезбеђују заштиту животне средине и здравље људи у складу са чланом 3. овог закона, укључујући све активности од производње до третмана односно извоза опасног отпада, у складу са извештавањем о отпаду, надзором и казним одредбама на начин прописан овим законом.

Влада обезбеђује спровођење мера поступања са опасним отпадом.

Третман опасног отпада има приоритет у односу на третмане другог отпада и врши се само у постројењима која имају дозволу за третман опасног отпада у складу са овим законом.

Приликом сакупљања, разврставања, складиштења, транспорта, поновног искоришћења и одлагања, опасан отпад се пакује и обележава на начин који обезбеђује сигурност по здравље људи и животну средину, у складу са међународним и хармонизованим српским стандардима.

Опасан отпад се пакује према карактеристикама опасног отпада (запаљив, експлозиван, инфективан и др) и обележава у складу са законом којим се уређује транспорт опасне робе и овим законом.

Забрањено је мешање различитих категорија опасног отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом, другим супстанцама и материјама, осим:

- 1) у постројењима за које је издата дозвола за третман опасног отпада у складу са чланом 81. овог закона;
- 2) ако се примењује члан 3. овог закона и не долази до штетног дејства управљања отпадом на здравље људи и животну средину;
- 3) под условима утврђеним у дозволи уз примену најбоље доступних техника и под надзором квалификованог лица.

Мешање отпада из става 6. овог члана укључује и разблаживање опасних материја.

У складу са техничким и економским критеријумима изводљивости, када је опасан отпад помешан на начин супротан одредбама овог члана, одвајање се врши уколико је то могуће и неопходно у постројењу из става 6. овог члана, под надзором квалификованог лица, у складу са чланом 3. овог закона.

Одредбе ст. 1, 5. и 6. овог члана не примењују се на мешани опасан отпад из домаћинства пре преузимања из центара за сакупљање ради предаје у постројења за поновно искоришћење или одлагање отпада.

Забрањено је одлагање опасног отпада без претходног третмана којим се значајно смањују опасне карактеристике отпада односно значајно смањује негативан утицај на животну средину.

Забрањено је разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину.

Министар прописује начин складиштења, паковања и обележавања опасног отпада.

Документ о кретању отпада

Члан 58.

Кретање отпада прати посебан Документ о кретању отпада, осим отпада из домаћинства.

Држалац отпада мора да класификује отпад пре отпочињања кретања отпада.

Држалац отпада мора чувати копије докумената о отпреми отпада све док не добије примерак попуњеног Документа о кретању отпада од примаоца којим се потврђује да је отпад прихваћен.

Држалац отпада доставља Агенцији за заштиту животне средине Документ о кретању отпада искључиво у електронском облику, сагласно закону којим се уређује електронска управа, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања, најкасније на дан започињања кретања отпада, чиме се потврђује предаја отпада.

Документ о кретању отпада прималац отпада доставља Агенцији за заштиту животне средине, искључиво у електронском облику, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања, са финалним, допуњеним подацима о отпаду, најкасније седам дана од завршетка кретања отпада чиме се потврђује завршетак кретања отпада.

Ако држалац отпада у року од 15 дана од дана достављања података у информациони систем Националног регистра извора загађивања не прими информацију којом се потврђује да је отпад преузет, мора покренути поступак провере кретања отпада и дужан је да о налазу извести Министарство, без одлагања, као и надлежни орган аутономне покрајине, ако се кретање отпада врши искључиво на територији аутономне покрајине.

Држалац отпада чува комплетирани Документ о кретању отпада најмање две године.

Министар прописује образац Документа о кретању отпада, као и упутство за његово попуњавање.

Документ о кретању опасног отпада

Члан 59.

Кретање опасног отпада прати посебан Документ о кретању опасног отпада који попуњава држалац отпада и свако ко преузима опасан отпад.

Документ о кретању опасног отпада састоји се од:

1) копије претходног обавештења које држалац отпада (пошиљалац) доставља 48 сати пре започињања кретања опасног отпада Агенцији са подацима о пошиљаоцу, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, као и врсти и процењеним количинама отпада, класификацији отпада, врсти превоза и одредишту, коју је потписао пошиљалац;

2) копије документа из тачке 1) овог става коју чува пошиљалац отпада, коју је потписало лице које је преузело отпад ради транспорта (превозник);

3) копије документа из тачке 2) овог става коју чува превозник отпада и коју је потписало лице које је преузело отпад на одредишту (прималац);

4) копије документа из тачке 3) овог става коју чува прималац отпада;

5) копије документа из тачке 4) овог става коју прималац шаље пошиљаоцу.

Копије докумената из става 2. тачка 5) овог члана користе надлежни орган и држалац отпада, ради комплетирања документације о кретању опасног отпада.

Држалац отпада чува копију документа из става 2. тачка 2) овог члана док не добије копију документа из става 2. тачка 5) овог члана од примаоца отпада, односно примерак попуњеног Документа о кретању опасног отпада, којом се потврђује да је отпад прихваћен.

Држалац отпада дужан је да копију документа из става 2. тачка 5) овог члана чува трајно и дужан је да је достави Агенцији у електронском облику уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања, у складу са законом којим се уређује електронска управа, најкасније 15 дана од завршетка кретања отпада са финалним, допуњеним подацима о отпаду, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, чиме се потврђује завршетак кретања опасног отпада.

Претходно обавештење доставља се Агенцији за заштиту животне средине, у електронском облику, уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања Агенције.

Учесници у сваком појединачном кретању опасног отпада, преузимање отпада потврђују електронски.

Документовани доказ да су операције управљања извршене доставља се и на захтев надлежног органа или претходног држаоца отпада.

Ако држалац отпада у року од 15 дана од дана добијања копије документа из става 2. тачка 2) овог члана не прими копију документа из става 2. тачка 5) овог члана којом се потврђује да је отпад преузет, мора покренути поступак провере кретања отпада и дужан је да о налазу извести надлежни инспекцијски орган, без одлагања.

Агенција чува копију документа из става 2. тачка 1) овог члана све док не прими копију документа из става 2. тачка 5) овог члана од држаоца отпада којом се потврђује завршетак кретања опасног отпада.

У случају да Агенција у року од 30 дана од дана добијања копије документа из става 2. тачка 1) овог члана не добије копију документа из става 2. тачка 5) овог члана од примаоца отпада да је отпад примљен, или уколико не прими обавештење од држаоца отпада о евентуалном проблему, надлежни инспекцијски орган започиње поступак провере кретања отпада.

Министар прописује образац Документа о кретању опасног отпада, образац претходног обавештења, начин његовог достављања као и упутство за њихово попуњавање.

VII. УПРАВЉАЊЕ ПОСЕБНИМ ТОКОВИМА ОТПАДА

Управљање истрошеним батеријама и акумулаторима

Члан 60.

Забрањен је промет батерија и акумулатора који садрже више од 0,0005% масених живе, ако овим законом није друкчије одређено.

Изузетно од става 1. овог члана, може бити дозвољен промет дугмастих батерија и батерија које се састоје од комбинација дугмастих батерија са садржајем не већим од 2% масених живе.

Забрањен је промет преносивих батерија и акумулатора, укључујући оне који су уграђени у уређаје, који садрже више од 0,002% масених кадмијума, осим оних које се користе у сигурносним и алармним системима, медицинској опреми или бежичним електричним алатима, ако овим законом није друкчије одређено.

Произвођач опреме са уграђеним батеријама и акумулаторима дужан је да обезбеди њихову уградњу у уређај тако да корисник после њихове употребе може лако да их одвоји.

Произвођач и увозник батерија и акумулатора, као и произвођач и увозник опреме са уграђеним батеријама и акумулаторима дужан је да их обележава користећи ознаке које садрже упутства и упозорења за одвојено сакупљање, садржај тешких метала, могућност рециклирања или одлагања и др.

Произвођач и увозник батерија и акумулатора дужан је да води и чува евиденцију о количини произведених или увезених производа.

Држалац истрошених батерија и акумулатора, осим домаћинстава, дужан је да их преда ради сакупљања или третмана лицу које за то има дозволу или произвођачу или увознику производа односно овлашћеном правном лицу за сакупљање опасног отпада из члана 34. став 3. овог закона.

Лице које врши сакупљање, складиштење и третман истрошених батерија и акумулатора мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о истрошеним батеријама и акумулаторима и о количини која је сакупљена, ускладиштена или третирана и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује садржину и изглед ознака на батеријама, дугмастим батеријама и акумулаторима према садржају опасних материја, начин и поступак управљања истрошеним батеријама и акумулаторима, као и уређајима са уграђеним батеријама и акумулаторима.

Управљање отпадним уљима

Члан 61.

Отпадна уља, у смислу овог закона, јесу сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су хидраулична уља, моторна, турбинска уља или друга мазива, бродска уља, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље-вода и емулзије.

Регенерација отпадних уља, у смислу овог закона, означава сваку операцију рециклаже у којој се базна уља могу произвести рафинирањем отпадних уља, посебно уклањањем загађивача, производа оксидације и адитива садржаних у таквим уљима.

Забрањено је:

- 1) испуштање или просипање отпадних уља у или на земљиште, површинске и подземне воде и у канализацију;
- 2) одлагање отпадних уља и неконтролисано испуштање остатака од прераде отпадних уља;
- 3) мешање отпадних уља током сакупљања и складиштења са РСВ и коришћеним РСВ или халогеним материјама и са материјама које нису отпадна уља, или мешање са другим опасним отпадом;
- 4) свака врста прераде отпадних уља која загађује ваздух у концентрацијама изнад прописаних граничних вредности;
- 5) спаљивање или суспаљивање осим у постројењима за управљање отпадом и постројењима која подлежу издавању интегрисане дозволе.

Произвођач отпадног уља, у зависности од количине отпадног уља коју годишње произведе, дужан је да обезбеди пријемно место до предаје ради третмана лицу које за то има дозволу.

Држаоци отпадних уља који нису произвођачи отпадног уља дужни су да отпадно уље предају ради сакупљања или третмана лицу које за то има дозволу или произвођачу или увознику производа односно овлашћеном правном лицу за сакупљање опасног отпада из члана 34. став 3. овог закона.

Лице које врши сакупљање, складиштење и третман отпадних уља мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о отпадним уљима и о количини која је сакупљена, ускладиштена или третирана, као и о коначном одлагању остатака после третмана и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује услове, начин и поступак управљања отпадним уљима.

Управљање отпадним гумама

Члан 62.

Отпадне гуме, у смислу овог закона, јесу гуме од моторних возила (путничких возила, аутобуса, камиона, моторцикала и др), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, вучених машина и сл. после завршетка животног циклуса.

Лице које врши сакупљање, транспорт, складиштење или третман отпадних гума мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количинама сакупљених и третираних отпадних гума и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује начин и поступак управљања отпадним гумама.

Управљање отпадом од електричних и електронских производа

Члан 63.

Отпад од електричних и електронских производа не може се мешати са другим врстама отпада.

Забрањено је одлагање отпада од електричних и електронских производа без претходног другог вида третмана.

Отпадне течности од електричних и електронских производа морају бити одвојене и третиране на одговарајући начин.

Компоненте отпада од електричних и електронских производа које садрже PCB обавезно се одвајају и обезбеђује се њихово адекватно одлагање.

Произвођач или увозник електричних или електронских производа дужан је да идентификује рециклабилне компоненте тих производа.

Лице које врши сакупљање односно третман отпада од електричних и електронских производа мора да има дозволу, да води евиденцију о количини и врсти преузетих електричних или електронских производа и податке о томе доставља Агенцији.

При стављању у промет забрањује се или ограничава коришћење нове електричне и електронске опреме која садржи олово, живу, кадмијум, шестовалентни хром, полибромоване бифениле (PBB), полибромоване дифенил етре (PBDE), бис (2-етилхексил) фталат (DEHP), дибутил фталат (DBP), бензил бутил фталат (BBP) и диизобутил фталат (DIBP).

Министар ближе прописује листу електричних и електронских производа, мере забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начин и поступак управљања отпадом од електричних и електронских производа.

Управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу

Члан 64.

Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу одвојено се сакупљају.

Забрањено је без претходног третмана одлагати отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу.

Држалац отпадних флуоресцентних цеву које садрже живу дужан је да их преда ради третмана лицу које за то има дозволу.

Лице које врши сакупљање односно третман отпадних флуоресцентних цеву које садрже живу мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количини која је сакупљена, третирана или одложена и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује начин и поступак за управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу.

Управљање отпадом живом, живиним једињењима и отпадом који садржи живу

Члан 65.

Отпадна жива и живина једињења (у чистом облику или у смесама), као и други отпад који садржи живу, збрињавају се на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина.

Отпадна жива и живина једињења, као и други отпад који садржи живу складиште се и одлажу, само ако су претходно третирани поступком конверзије и/или солидификације.

Отпадна жива и живина једињења, као и други отпад који садржи живу складиште се одвојено од другог отпада, под посебним условима.

Отпадна жива и живина једињења, као и други отпад који садржи живу, трајно се одлажу у:

1) подземним одлагалиштима која у случају да су рударски подземни објекти могу бити само рударски подземни објекти који су затворени сагласно посебном закону и не користе се у сврху обављања рударских делатности;

2) надземним објектима, посебно опремљеним за трајно одлагање живе.

Влада прописује услове за управљање отпадном живом, живиним једињењима и отпадом који садржи живу, њиховом привременом складиштењу, третману и одлагању.

Министар прописује садржину начин и рокове достављања годишњег извештаја о управљању отпадном живом, живиним једињењима и отпадом који садржи живу.

Управљање РСВ и РСВ отпадом

Члан 66.

Отпад који садржи РСВ одвојено се сакупља.

Забрањено је:

- 1) допуњавање трансформатора са РСВ;
- 2) поновно коришћење РСВ отпада;
- 3) добијање рециклажом РСВ из РСВ отпада;
- 4) привремено складиштење РСВ, РСВ отпада или уређаја који садржи РСВ дуже од 24 месеца пре обезбеђивања њиховог одлагања или деконтаминације;
- 5) спаљивање РСВ или РСВ отпада на бродовима;
- 6) коришћење уређаја који садрже РСВ ако нису у исправном радном стању или ако цуре.

Држалац РСВ и РСВ отпада дужан је да обезбеди њихово одлагање, односно деконтаминацију, на начин прописан овим законом.

Држалац уређаја у употреби који садржи РСВ или за који постоји могућност да је контаминиран садржајем РСВ, дужан је да изврши испитивање садржаја РСВ у лабораторији акредитованој за испитивање садржаја РСВ.

Држалац уређаја који садржи више од 5 dm³ РСВ дужан је Министарству да пријави уређај, достави план замене, односно одлагања и деконтаминације уређаја, обезбеди одлагање, односно њихову деконтаминацију, као и да о свим променама података који се односе на уређај обавештава Министарство у року од три месеца од дана настанка промене.

Лица која врше одлагање РСВ дужна су да држаоцима који доставе употребљавани РСВ, издају потврду којом се спецификују својства и количине РСВ.

Држалац РСВ, РСВ отпада и/или уређаја који садрже РСВ дужан је да пре предаје РСВ, РСВ отпада и/или опреме која садржи РСВ лицу које има дозволу у складу са овим законом, предузме све мере предострожности како би се избегао ризик од пожара, укључујући и њихово држање даље од запаљивих производа.

Уређаји који садрже РСВ мање од 5 dm³ који су саставни делови других уређаја морају се уклонити и одвојено сакупити, рециклирати или одложити, по престанку употребе уређаја чији су саставни део.

Поред држаоца, уређај из става 5. овог члана може да пријави и лице које одржава тај уређај.

Сви уређаји који садрже РСВ и просторије или постројења у којима су смештени, као и деконтаминирани уређаји морају бити означени.

Лице које врши сакупљање, третман, деконтаминацију или одлагање РСВ отпада мора да има дозволу, да води и чува евиденцију о количини која је сакупљена, третирана или одложена и податке о томе доставља Агенцији.

Агенција води регистар уређаја у употреби који садрже РСВ чији су подаци јавни.

Министар ближе прописује:

1) садржину, изглед ознаке и начин означавања уређаја који садрже РСВ и просторије или постројења у којима су смештени, као и деконтаминираних уређаја;

2) начин одлагања РСВ или РСВ отпада, деконтаминације уређаја који садрже РСВ и методе испитивања садржаја РСВ;

3) садржину пријаве података и регистра уређаја у употреби који садрже РСВ и РСВ отпада;

4) садржај захтева за издавање дозволе за деконтаминацију уређаја који садрже РСВ;

5) упутство за сакупљање и одлагање уређаја који садрже РСВ мање од 5 dm³ који су саставни делови других уређаја.

Управљање отпадом који садржи, састоји се или је контаминираним дуготрајним органским загађујућим материјама (POPs отпад)

Члан 67.

POPs отпад, у смислу овог закона, јесте отпад који се састоји, садржи или је контаминираним дуготрајним органским загађујућим материјама (POPs материје).

Лице које врши третман односно поновно искоришћење или одлагање отпада из става 1. овог члана дужно је да обезбеди да остаци после третмана односно поновног искоришћења немају карактеристике POPs материја.

Држалац POPs отпада дужан је да Министарству пријави врсту и количину POPs отпада.

Министар ближе прописује листу POPs материја, начин и поступак за управљање POPs отпадом и граничне вредности концентрација POPs материја које се односе на одлагање отпада који садржи или је контаминираним POPs материјама.

Управљање отпадом који садржи азбест

Члан 68.

Отпад који садржи азбест одвојено се сакупља, пакује, складишти и одлаже на депонију на видљиво означеном месту намењеном за одлагање отпада који садржи азбест.

Држалац отпада који садржи азбест обавезан је да примени мере за спречавање разношења азбестних влакана и прашине у животној средини.

Пре одлагања азбест мора бити правилно упакован у складу са овим законом и посебним прописима.

Држалац отпада који садржи азбест дужан је да води евиденцију о количинама отпада који складишти или одлаже и податке о томе доставља Агенцији.

Министар ближе прописује начин паковања, критеријуме, услове и начин коначног одлагања отпада који садржи азбест и друге мере за спречавање разношења азбестних влакана и прашине у животној средини.

Управљање отпадним возилима

Члан 69.

Отпадна, односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат.

Произвођач или увозник дужан је да пружи информације о расклапању, односно одговарајућем третману неупотребљивог возила.

Власник отпадног возила или дела возила је правно или физичко лице коме ово возило или део возила припада, а постало је неупотребљиво његовом активношћу.

Власник отпадног возила (ако је познат) дужан је да обезбеди предају возила лицу које има дозволу за сакупљање или третман.

Ако је власник отпадног возила непознат, јединица локалне самоуправе дужна је да обезбеди сакупљање и предају возила лицу које има дозволу за третман.

Јединица локалне самоуправе уређује поступак сакупљања и предаје возила из става 5. овог члана и има право на наплату трошкова, ако се накнадно утврди власник отпадног возила.

Лице које врши третман отпадних возила дужно је да:

- 1) води евиденцију о свим фазама третмана и податке доставља Агенцији;
- 2) обезбеди издвајање опасних материјала и компоненти из отпадног возила ради даљег третмана пре одлагања;
- 3) обезбеди третман отпадних возила и одлагање делова који се не могу прерадити;
- 4) власнику или лицу које сакупља отпадна возила изда потврду о преузимању возила;
- 5) потврду о расклапању отпадног возила достави органу надлежном за регистрацију возила.

Министар ближе прописује начин и поступак управљања отпадним возилима.

Управљање медицинским отпадом

Члан 70.

На план управљања медицинским отпадом из здравствених установа, других облика здравствене службе (у даљем тексту: приватна пракса), других правних лица, односно установа у којима се обавља здравствена заштита људи у складу са законом, као и са њима повезаних медицинских, образовних и

научноистраживачких делатности које производе више од 500kg опасног медицинског отпада годишње, сагласност даје министарство надлежно за послове здравља уз претходно прибављено мишљење завода за јавно здравље основаног за територију Републике Србије, а у сарадњи са Министарством.

План управљања медицинским отпадом из ветеринарских организација и објеката у којима се обавља ветеринарска делатност одобрава министарство надлежно за послове ветеринарства, у складу са законом којим се уређује ветеринарство и овим законом.

Произвођач медицинског отпада обезбеђује, када је то могуће, смањење количине и/или опасних карактеристика медицинског отпада на месту настанка, као и поновно искоришћење отпада.

Произвођач медицинског отпада сакупља сав отпад на месту настанка и разврстава опасан од неопасног отпада, односно различите врсте опасног медицинског отпада при том водећи рачуна да оштре предмете издваја посебно у односу на остали медицински инфективни отпад и одлаже у одговарајућу амбалажу прилагођену његовим својствима, количини, начину привременог одлагања, транспорта и третмана.

Транспорт опасног медицинског отпада, разврстаног, упакованог и обележеног у складу са овим законом и прописом донетим на основу овог закона, врши се специјалним возилима за транспорт медицинског отпада од произвођача медицинског отпада до оператера постројења за третман отпада, у складу са прописима о управљању отпадом и прописима о транспорту опасне робе.

Произвођач опасног медицинског отпада мора да има закључен уговор са лицем које има дозволу за сакупљање односно транспорт медицинског отпада, ако не поседује сопствено возило за транспорт медицинског отпада.

Лице које има дозволу за сакупљање односно транспорт опасног медицинског отпада, у складу са законом, мора са оператером постројења за третман отпада да закључи уговор о преузимању тог отпада.

Отпад који је настао обављањем кућног лечења и осталих сличних активности у којима настаје медицински отпад, преузима лице које обавља ту делатност и обезбеђује његов третман о сопственом трошку, у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом.

Лице које врши транспорт опасног медицинског отпада обезбеђује после сваког завршеног транспорта чишћење и дезинфекцију возила за транспорт.

Произвођач опасног медицинског отпада, пре транспорта, третмана или предаје тог отпада оператеру постројења за третман отпада, складишти тај отпад на месту предвиђеном само за ту намену.

Произвођач опасног медицинског отпада врши третман сопственог медицинског отпада самостално или преко трећег лица са којим има закључен уговор које испуњава услове утврђене овим законом.

Произвођач медицинског отпада дужан је да податке о количинама отпада по врстама и начину поступања доставља Агенцији.

Лице које врши сакупљање, транспорт, третман и одлагање остатка после третмана медицинског отпада мора да има дозволу, да води евиденцију о количини и врсти медицинског отпада која је сакупљена, транспортована, третирана, односно ускладиштена и одложена и да податке о томе доставља Агенцији.

Медицински отпад се извози ако у Републици Србији нема техничких могућности и/или нема постројења за поновно искоришћење или одлагање тог отпада на еколошки прихватљив и ефикасан начин, у складу са овим законом и прописима којима се уређује међународни транспорт отпада.

Министар надлежан за послове здравља и министар споразумно прописују садржину плана управљања медицинским отпадом из установа у којима се обавља здравствена заштита људи, начин и поступак управљања медицинским отпадом.

Управљање фармацеутским отпадом

Члан 71.

Апотеке које су основане као здравствене установе, односно ветеринарска организација, као и апотеке основане као приватна пракса дужне су:

- 1) да преузму фармацеутски отпад произведен од грађана и да тај отпад предају лицима која врше сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење или извоз фармацеутског отпада;
- 2) да воде посебну евиденцију о сопственом фармацеутском отпаду и податке о томе достављају Агенцији;
- 3) да у пословном простору апотеке обезбеде простор за контејнер за бесплатно сакупљање неупотребљивих лекова од грађана;
- 4) да закључе уговор са лицем из тачке 1) овог става о правима, обавезама и одговорностима у области управљања фармацеутским отпадом од грађана;
- 5) да на видном месту истакну обавештење да се у тој апотеци прикупљају неупотребљиви лекови од грађана, као и да за враћање неупотребљивих лекова грађани не плаћају накнаду.

Грађани, односно држаоци животиња су дужни да неупотребљиве лекове предају апотеци која је основана као здравствена установа, односно ветеринарска организација или апотеци која је основана као приватна пракса.

Контејнер из става 1. тачка 3) овог члана поставља лице које врши сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење или извоз фармацеутског отпада које има дозволу у складу са овим законом.

Отпад који садржи психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре третира се у складу са законом којим се уређује област психоактивних контролисаних супстанци и прекурсора, законом којим се уређује област лекова, као и законом којим се уређује управљање отпадом.

Министар надлежан за послове здравља, министар надлежан за послове ветеринарства и министар споразумно прописују начин и поступак управљања фармацеутским отпадом.

Трошкови управљања медицинским и фармацеутским отпадом

Члан 72.

Трошкове управљања медицинским и фармацеутским отпадом, сноси произвођач отпада, осим трошкова управљања фармацеутским отпадом сакупљеним од грађана.

Трошкове управљања отпадом који настаје од лекова, за које у Републици Србији није издата дозвола за стављање у промет, сноси увозник тих лекова.

Трошкове управљања отпадом који настаје од лекова који су регистровани у Републици Србији, сноси произвођач односно дистрибутер тих лекова.

Трошкове управљања, односно извоза фармацеутског отпада сакупљеног од грађана сноси произвођач и/или увозник који ставља фармацеутске производе на тржиште Републике Србије, пропорционално учешћу у маси пласмана својих производа на тржиште Републике Србије, у складу са овим законом, а на основу евиденције Агенције за лекове и медицинска средства.

Трошкови управљања фармацеутским отпадом из става 4. овог члана подразумевају:

- 1) преузимање и транспорт отпада;
- 2) набавку и распоред контејнера за сакупљање;
- 3) привремено складиштење и транспорт ради одлагања;
- 4) третман, односно поновно искоришћење, одлагање или извоз отпада;
- 5) административне трошкове (електронска обрада података, вођење система, обавештавање и припрема документације за извоз).

Управљање отпадом из производње титан-диоксида

Члан 73.

Отпад од титан-диоксида, у смислу овог закона, јесу све врсте отпада настале у току производње титан-диоксида, који произвођач одлаже или је обавезан да одложи у складу са овим законом, као и остатак настао у току третмана ове врсте отпада.

Операције одлагања отпада од титан-диоксида не могу се вршити без дозволе Министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине.

Држалац отпада дужан је да има дозволу, да води и чува евиденцију о количинама ове врсте отпада која је сакупљена, ускладиштена, третирана или одложена и податке о томе доставља Агенцији.

Држалац титан-диоксида и отпада од титан-диоксида у обавези је да спроводи мере надзора над операцијама одлагања и контролу земљишта, воде и ваздуха на локацији где је отпад од титан-диоксида коришћен, чуван или одложен.

Министар ближе прописује начин и поступак управљања отпадом од титан-диоксида, као и мере надзора и мониторинга животне средине на локацији.

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом

Члан 74.

Материјали који се користе за амбалажу морају бити произведени и дизајнирани на начин да током њиховог животног циклуса испуњавају услове заштите животне средине, безбедности и здравља људи, здравствене исправности упакованог производа, као и услове за транспорт производа и управљање отпадом.

Амбалажом и амбалажним отпадом управља се у складу са посебним законом.

Управљање отпадом од грађења и рушења

Члан 75.

Отпад од грађења и рушења се раздваја на локацији настанка како би се припремио за третман, односно поновно искоришћење, укључујући поступке затрпавања и насипања и/или одлагања.

Лице које врши сакупљање, транспорт, складиштење односно третман отпада од грађења и рушења мора да води евиденцију о количини и врсти отпада од грађења и рушења којим управља и податке о томе доставља Агенцији.

Забрањено је неконтролисано одлагање отпада од грађења и рушења.

Произвођач отпада од грађења и рушења дужан је да сачини План управљања отпадом од грађења и рушења, прибави сагласност на исти од стране надлежног органа и организује његово спровођење, ако се радови изводе на објекту који је категорије Б, В и Г.

Уколико дође до промене врсте отпада, начина поступања са отпадом и других битних промена података утврђених планом из става 4. овог члана неопходно је сачинити нов План управљања отпадом од грађења и рушења и за исти прибавити нову сагласност надлежног органа.

Влада ближе прописује начин и поступак управљања отпадом од грађења и рушења и садржину Плана управљања отпадом од грађења и рушења као и критеријуме за операцију насипања.

Управљање отпадним муљем из постројења за пречишћавање отпадних вода

Члан 76.

Држалац муља из постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода дужан је да са муљем поступа у складу са овим законом и другим прописима.

Лице из става 1. овог члана дужно је да води евиденцију о количинама отпадног муља који је сакупљен, ускладиштен, третиран или одложен и о томе извештава Агенцију.

Влада ближе прописује начин и поступак управљања муљем из постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода.

VIII. ДОЗВОЛЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Издавање и врсте дозвола

Члан 77.

За обављање једне или више делатности у области управљања отпадом прибављају се дозволе, и то:

- 1) дозвола за сакупљање отпада;
- 2) дозвола за транспорт отпада;
- 3) дозвола за складиштење отпада;
- 4) дозвола за третман отпада, и то:
 - (1) дозвола за поновно искоришћење,

(2) дозвола за одлагање.

За обављање више делатности једног правног лица или предузетника може се издати интегрална дозвола.

Дозвола за сакупљање односно транспорт отпада издаје се у складу са овим законом као и законом којим се уређује превоз у јавном саобраћају и законом којим се уређује транспорт опасне робе.

Дозвола из става 1. овог члана издаје се и за рад нових постројења у области управљања отпадом за период трајања пробног рада, а најдуже још 30 дана после окончања овог периода у складу са посебним прописима.

Против решења којим је издата дозвола из става 1. овог члана правно лице или предузетник може изјавити жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Финансијске гаранције

Члан 78.

Влада ближе уређује врсте финансијских гаранција и еквивалентног осигурања којим се обезбеђује обављање делатности управљања отпадом (сакупљање, транспорт, складиштење односно третман отпада, трговина односно посредништво) односно прекогранично кретање отпада (увоз, извоз и транзит отпада), издаваоце и кориснике, садржину, услове издавања, коришћење и повлачење средстава обезбеђења, поступак извршења, елементе за утврђивање висине и начин обрачуна, као и максимални износ осигурања од грађанско-правне одговорности за загађење.

Влада ближе уређује врсте финансијских гаранција и еквивалентног осигурања којим се обезбеђује обављање делатности управљања отпадом (сакупљање, транспорт, складиштење односно третман отпада) односно прекогранично кретање отпада (увоз, извоз и транзит отпада), осим у случајевима када је оснивач Република Србија.

Надлежност за издавање дозвола

Члан 79.

Дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење односно третман опасног отпада, дозволу за третман отпада спаљивањем и дозволу за третман отпада у мобилном постројењу издаје Министарство, а уколико се предметна делатност управљања отпадом врши искључиво на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине. Дозволе за регионалне депоније, односно дозволе за депоније за одлагање неопасног и инертног отпада за подручје настањено са преко 200.000 становника издаје Министарство, а уколико се предметна делатност управљања отпадом врши искључиво на територији аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине.

Министарство издаје дозволе за сакупљање односно транспорт неопасног и инертног отпада на територији Републике Србије, као и за складиштење односно третман отпада уколико дозволу за изградњу издаје надлежни орган на републичком нивоу.

Аутономној покрајини поверава се издавање дозвола за сакупљање односно транспорт неопасног и инертног отпада уколико се предметна делатност управљања отпадом врши искључиво на територији аутономне покрајине, као и за складиштење односно третман отпада уколико дозволу за изградњу издаје надлежни орган аутономне покрајине.

Јединици локалне самоуправе поверава се издавање дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење односно третман, неопасног и инертног отпада уколико се предметна делатност управљања отпадом врши искључиво на територији јединице локалне самоуправе.

Изузеци

Члан 80.

Дозвола се не издаје:

- 1) за кретање отпада унутар локације произвођача отпада;
- 2) за сакупљање отпада у контејнере или другу опрему за сакупљање отпада из домаћинства као и за делатност комуналног предузећа или другог правног лица, које врши сакупљање и/или транспорт мешаног комуналног отпада, отпада са пијаца, остатака од чишћења улица и кабастог комуналног отпада, ако поседују, одговарајућу опрему за сакупљање наведеног комуналног отпада, као и специјализована возила за транспорт наведеног отпада у складу са законом којим се уређују комуналне делатности;
- 3) за случај тестирања које се врши ради утврђивања техничко технолошких параметара третмана у сврху прибављања података ради спровођења процедуре за израду студије о процени утицаја и/или тестирања опреме;
- 4) произвођачу отпада за привремено складиштење сопственог отпада који је настао у поступку обављања његове основне делатности утврђене посебним прописом на локацији на којој је отпад настао;
- 5) за коришћење отпада у научноистраживачке сврхе;
- 6) за одлагање сопственог неопасног отпада, произвођачу отпада на месту његовог настанка, осим отпада који је настао поступцима третмана отпада;
- 7) произвођачу отпада који транспортује сопствени неопасни отпад у постројење које има дозволу за управљање отпадом, користећи своја транспортна средства, а количине неопасног отпада не прелазе 300kg по једној пошиљци;
- 8) физичком лицу које преноси отпад из свог домаћинства у контејнере, центре за сакупљање или у постројење за управљање отпадом или враћа амбалажу или искоришћене производе произвођачу или продавцу;
- 9) физичким лицима која нису предузетници односно индивидуалним сакупљачима отпада који сакупљају разврстани неопасни отпад на територији јединица локалне самоуправе.

За случај из става 1. тач. 3), 5) и 6) овог члана издаје се потврда о изузимању од обавезе прибављања дозволе.

Одредбе члана 79. овог закона, које се односе на надлежност органа за издавање дозволе за управљање отпадом, сходно се примењују и при издавању потврде из става 2. овог члана о изузимању од обавезе прибављања те врсте дозволе.

Потврда из става 2. овог члана издаје се за случај из става 1. тач. 3) и 5) овог члана на период од најдуже 90 дана и не може се поново издати.

Захтев за издавање потврде из става 2. овог члана садржи нарочито:

- 1) податке о подносиоцу захтева;

2) податке о постројењу и локацијске услове, а за коришћење отпада у научноистраживачке сврхе информација о локацији;

3) податке о капацитету постројења;

4) податке о врсти и карактеру отпада;

5) потврду о регистрацији у Агенцији за привредне регистре;

6) план заштите од удеса и сагласност на план заштите од пожара прибављену од органа надлежног за заштиту од пожара у складу са прописом којим се уређује област смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама односно област заштите од пожара.

После спроведеног тестирања из става 1. тачка 3) овог члана, правно лице односно предузетник је у обавези да у периоду од 30 дана обавести надлежни орган који је издао потврду, о резултатима тестирања.

Министар ближе прописује садржину потврде и захтева из ст. 2. и 5. овог члана.

Изузетно, од става 5. овог члана, захтев за издавање потврде из става 2. овог члана, за случај из става 1. тачка 6) овог члана садржи нарочито:

1) податке о произвођачу отпада;

2) податке о депонији и локацији укључујући и њене хидрогеолошке и геолошке карактеристике, близину других објеката, насеља, класи депоније (неопасан и/или инертан отпад), укупном капацитету депоније (количина отпада планиран за одлагање на годишњем нивоу), опис технолошког поступка одлагања, опис технолошког поступка из ког настаје отпад, приказ оперативног плана одлагања – опис плана рада депоније;

3) план за затварање и рекултивацију депоније са описом поступка затварања и операција накнадног одржавања и контроле депоније после затварања, за нове депоније;

4) податке о врсти и карактеру отпада;

5) потврду о регистрацији у Агенцији за привредне регистре;

6) интерни план заштите од удеса и сагласност на план заштите од пожара у складу са прописом којим се уређује област заштите од пожара уколико је подносилац захтева у обавези да такав план изради;

7) податке о року за затварање, санацију и рекултивацију са описом поступка затварања и операција накнадног одржавања и контроле депоније после затварања, за постојеће депоније.

Министар ближе прописује врсте и количине отпада које могу бити обухваћене изузећем од прибављања дозволе за одлагање сопственог неопасног отпада, услове заштите животне средине које мора да испуни депонија из става 1. тачка 6) овог члана, као и садржину потврде из става 8. овог члана и период на који се издаје.

Надлежни орган у поступку издавања потврде из става 2. овог члана прибавља по службеној дужности записник надлежног инспекцијског органа о испуњености услова за издавање потврде.

Захтев за издавање дозволе

Члан 81.

За обављање делатности складиштења односно третмана отпада подноси се захтев за издавање дозволе.

Захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана садржи:

- 1) податке о подносиоцу захтева;
- 2) податке о објектима и локацији, а посебно опис локације укључујући њене хидрогеолошке и геолошке карактеристике у захтеву за одлагање отпада на депоније;
- 3) податке о дневном и годишњем капацитету постројења за управљање отпадом у складу са актом о процени утицаја на животну средину;
- 4) податке о врсти и количини отпада;
- 5) методе и технологије које ће се користити за сваку врсту операције садржане у дозволи, техничке и друге захтеве који се односе на конкретну локацију, као и предложене методе за превенцију и смањење загађења;
- 6) податке о опреми и уређајима који ће се користити;
- 7) број запослених;
- 8) податке о квалификованом лицу одговорном за стручни рад;
- 9) уверење о неосуђиваности за предузетника, чланова, односно заступника правног лица за било које кривично дело односно привредни преступ или прекршај из области заштите животне средине.

Уз захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана, оператер прилаже следећу документацију:

- 1) потврду о регистрацији;
- 2) Радни план из члана 25. овог закона;
- 3) сагласност на план заштите од удеса у складу са прописом којим се уређује област смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, ако је оператер у обавези да такву сагласност прибави, или интерни план заштите од удеса;
- 4) сагласност на план заштите од пожара и сагласност на програм основне обуке запослених из области заштите од пожара у складу са прописом којим се уређује област заштите од пожара;
- 5) план за затварање складишта, односно постројења за третман;
- 6) изјаву о методама третмана отпада;
- 7) изјаву о методама третмана остатака из постројења;
- 8) сагласност на студију о процени утицаја на животну средину или студију о процени утицаја затеченог стања или акт којим је утврђено да није потребна процена утицаја на животну средину, у складу са законом;
- 9) копије одобрења и сагласности других надлежних органа, издатих у складу са законом (одговарајућу употребну дозволу или други акт којим се дозвољава употреба објекта за управљање отпадом, извод из катастра непокретности, доказ о власништву над објектом, водну дозволу и водну сагласност);
- 10) финансијске и друге гаранције или одговарајуће осигурање за случај удеса или штете причињене трећим лицима;
- 11) финансијске или друге гаранције којима се обезбеђује обављање делатности управљања отпадом;
- 12) потврду о уплати републичке административне таксе.

Захтев за издавање дозволе за одлагање отпада на депонију поред података из става 2. овог члана садржи и податке о поступку затварања и одржавања депоније после затварања.

За обављање делатности сакупљања отпада подноси се захтев за издавање дозволе.

Захтев за издавање дозволе за сакупљање отпада из става 5. овог члана садржи податке о подносиоцу захтева, регистрацији за обављање делатности, врсти отпада, локацији односно месту за постављање опреме за сакупљање и опреми за сакупљање предметног отпада, уговору са оператером за складиштење и/или третман предметног отпада уговор са превозником предметног отпада и финансијску или друге гаранције којима се обезбеђује обављање делатности управљања отпадом као и друге податке на захтев надлежног органа за издавање дозволе.

За обављање делатности транспорта отпада подноси се захтев за издавање дозволе.

Захтев за издавање дозволе за транспорт отпада из става 7. овог члана садржи податке о подносиоцу захтева, регистрацији за обављање делатности, врсти отпада, превозним средствима и уговору са оператером за складиштење и/или третман предметног отпада као и друге податке на захтев надлежног органа за издавање дозволе.

Ако се врши транспорт опасног отпада, захтев обавезно садржи и податке о лицима која управљају транспортним средствима, саветнику за транспорт опасног отпада, одговарајућу полису осигурања за случај удеса или штете причињене трећим лицима, као и податке о опреми у складу са посебним прописом.

Дозволом из ст. 5. и 7. овог члана утврђују се обавезне мере поступања приликом сакупљања, односно транспорта инертног, неопасног и опасног отпада, у складу са одредбама овог закона и других прописа.

Надлежни орган за издавање дозволе за сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење отпада, по потреби, може захтевати додатне податке, информације или документацију за издавање дозволе.

Министар прописује образац захтева за издавање дозволе из ст. 1. 5. и 7. овог члана.

Поступак издавања дозволе

Члан 82.

Захтев за издавање дозволе за сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење отпада подноси се Министарству, односно аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе.

Надлежни орган за издавање дозволе, у року од 15 дана од дана пријема захтева за издавање дозволе дужан је да од подносиоца захтева, затражи доказе и документацију потребну за допуну захтева, ако је захтев непотпун, односно неуредан.

Надлежни орган за издавање дозволе за третман односно складиштење отпада у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева прибавља записник о испуњености услова заштите животне средине у складу са овим законом и прописима којима се уређује област заштите животне средине, од надлежног инспекцијског органа.

Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине, истовремено са јавним обавештењем из члана 88. става 2. овог закона доставља поднети захтев за издавање дозволе за третман односно складиштење отпада јединици локалне самоуправе, заједно са документацијом ради прибављања мишљења.

Јединица локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема захтева за мишљење из става 4. овог члана, дужна је да размотри захтев и да Министарству, односно надлежном органу аутономне покрајине достави своје мишљење са образложеним предлогом за прихватање или одбијање захтева за издавање дозволе.

Јединица локалне самоуправе, пре давања мишљења из става 4. овог члана, по потреби прибавља мишљења других заинтересованих органа и организација (урбанизма, заштите природе, комуналних делатности, унутрашњих послова, заштите потрошача и др).

Надлежни орган за издавање дозволе разматра поднети захтев, приложену документацију, прибављена мишљења, као и записник о испуњености услова од стране надлежног инспекцијског органа и издаје дозволу подносиоцу захтева у року од 15 дана од дана пријема мишљења из става 4. овог члана или доноси решење којим одбија захтев, уз образложење о разлозима одбијања.

Надлежни орган не може издати дозволу за управљање отпадом предузетнику или правном лицу чији су чланови и/или заступник и/или одговорно лице, правоснажно осуђен за било које кривично дело односно привредни преступ или прекршај из области заштите животне средине.

Садржај дозволе

Члан 83.

Дозволом за складиштење односно третман отпада се утврђују услови за управљање отпадом у постројењу за третман, односно складиштење отпада.

Дозвола садржи нарочито:

- 1) податке о локацији;
- 2) техничке и технолошке услове за рад постројења;
- 3) методе које се користе за сваку појединачну операцију;
- 4) податке о пореклу, одредишту и третману отпада;
- 5) податке о врсти и количини отпада који складишти односно третира;
- 6) процедуре за контролу рада постројења и мониторинг животне средине;
- 7) мере заштите од удеса, укључујући услове за спречавање удеса и смањење последица удеса, мере заштите од пожара, као и процедуре за затварање постројења;
- 8) висину финансијске гаранције или другог инструмента за покриће трошкова рада постројења;
- 9) обавезу достављања најмање једном годишње података о врсти и количинама третираног отпада, као и о резултатима мониторинга;
- 10) операцију управљања отпадом.

Ако се дозвола издаје за одлагање отпада на депонију, поред података из става 2. овог члана, садржи и податке о:

- 1) класи депоније (за инертни, опасни или неопасни отпад);
- 2) процедури за пријем отпада;
- 3) другим постројењима на локацији и укупном капацитету депоније;
- 4) техничкој документацији за изградњу депоније и о постројењу и опреми која ће се користити;
- 5) оперативном плану са распоредом и динамиком пуњења депоније;
- 6) захтевима за припрему депоније за одлагање, операције одлагања и мониторинг рада депоније, контролне процедуре, укључујући и интервентне планове;
- 7) захтевима за затварање депоније и операцијама накнадног одржавања депоније после затварања;
- 8) врсту, висину и друге услове коришћења финансијске гаранције и другог еквивалентног осигурања за покриће трошкова рада.

Ако се дозвола издаје за термички третман отпада, поред података из става 2. овог члана, садржи и податке који се односе на:

- 1) начин мерења и рокове узорковања и мерења по којима треба поступати како би се поштовали услови за праћење граничних вредности емисија;
- 2) максимално дозвољено време рада у периодима техничких прекида рада или кvara уређаја за контролу загађења и мониторинг, односно прелазне периоде за рад постројења и његових делова, као и мере за прекид рада у акцидентним ситуацијама;
- 3) податке о највишим и најнижим тачкама паљења отпада који ће бити термички третиран, највеће и најниже калоријске вредности отпада, максимални садржај полихлорованих бифенила, хлора, сумпора, тешких метала и осталих материја које емитује постројење;
- 4) податке о начину мерења испуштања емисија у ваздух;
- 5) податке о рН вредностима, температури и протоку испуштања отпадних вода.

Дозвола за мобилно постројење за третман отпада садржи и обавезу оператера да о свакој промени локације, односно о почетку и завршетку рада на локацији обавести Министарство, односно надлежни орган аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе.

Дозвола која обухвата спаљивање и су-спаљивање уз искоришћење енергије издаје се под условом да су испуњени услови у складу са законом којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије.

Листа категорија отпада коју дозвола треба да садржи може се прописати за су-спаљивање отпада у појединим категоријама постројења за су-спаљивање отпада.

Министар ближе прописује садржину и изглед дозволе за управљање отпадом.

Одбијање и одбацивање захтева за издавање дозволе

Члан 84.

Надлежни орган за издавање дозволе доноси решење којим се одбија захтев за издавање дозволе, ако:

1) захтев није у складу са регионалним, односно локалним планом управљања отпадом или локација постројења није у складу са наменом утврђеном важећим просторним, односно урбанистичким планом;

2) нису испуњени услови у погледу метода управљања отпадом, односно ако је намеравана метода третмана неприхватљива са аспекта заштите животне средине, а посебно ако метода није у складу са чланом 3. овог закона;

3) подносилац захтева нема квалификованих лица одговорних за стручни рад у постројењу;

4) не испуњава друге услове у складу са чланом 81. овог закона;

5) не испуњава услове прописане овим законом.

У случају да захтев за издавање дозволе не садржи прописане податке и документацију, надлежни орган за издавање дозволе дужан је да подносиоцу захтева одреди рок за отклањање недостатака, односно достављање доказа у складу са чланом 82. ставом 2. овог закона.

Ако подносилац захтева у року из члана 82. става 2. овог закона не отклони недостатке, односно не достави тражене доказе, надлежни орган за издавање дозволе одбацује захтев, у складу са законом.

Рок важења дозвола

Члан 85.

Дозвола за третман, односно складиштење отпада издаје се на период од десет година.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, дозволе из става 1. овог члана се могу издавати и за краћи период од десет година и то за време трајања пробног рада у трајању не дужем од годину дана.

Дозвола из става 1. овог члана се може обновити на захтев који се подноси најкасније 120 дана пре истека важења дозволе ради обезбеђења континуитета важења дозволе.

Оператер депоније одговоран је за примену услова прописаних дозволом и после затварања депоније, све док надлежни орган за издавање дозволе, не изда потврду којом се гарантује да су ризици по здравље људи и животну средину сведени на прихватљив ниво.

Ако се покрене поступак стечаја или ликвидације лица које има дозволу, а које није извршило санацију загађене локације у оквиру престанка рада и затварања постројења, трошкови санације подмирују се из стечајне, односно имовине друштва у ликвидацији.

Ако правни следбеник преузима права и обавезе лица које има дозволу, одговорност за испуњење услова у дозволи, укључујући санацију загађене локације, преноси се на правног следбеника или власника земљишта, а ако то није могуће одговорност за испуњење услова у дозволи преузима надлежни орган за издавање дозволе и има право на накнаду трошкова од будућег власника, односно корисника локације.

Дозвола за сакупљање односно транспорт отпада издаје се на период од пет година и може се обновити на захтев који се подноси пре истека важења дозволе.

Одузимање и укидање дозволе

Члан 86.

Дозвола се одузима решењем надлежног органа за издавање дозволе, ако се утврди да лице које има дозволу:

- 1) не испуњава услове из члана 81. овог закона;
- 2) не поступа у складу са условима утврђеним у дозволи;
- 3) не поступа у складу са законом и прописима у области управљања отпадом и заштите животне средине.

Ако се инспекцијским надзором утврди да лице које има дозволу не поступа у складу са условима утврђеним у дозволи односно поступа супротно закону и прописима из области управљања отпадом и заштите животне средине и мерама које су прописане актом о процени утицаја на животну средину, инспектор за заштиту животне средине:

- 1) налаже лицу које има дозволу мере и утврђује рок за извршење наложених мера, а ако то лице у утврђеном року не поступи по налогу инспектора, предлаже надлежном органу за издавање дозволе одузимање дозволе;

- 2) без одлагања предлаже надлежном органу за издавање дозволе одузимање дозволе, ако лице које има дозволу поступа са отпадом на начин којим угрожава животну средину и здравље људи, односно не примењује мере заштите животне средине, контроле загађивања, спречавања удеса или пожара.

Решењем о одузимању дозволе за управљање отпадом, забрањује се управљање отпадом односно обавезује правно лице или предузетник да даље поступа по плану затварања складишта или постројења за управљање отпадом, односно у складу са законом.

Решењем о одузимању дозволе изриче се заштитна мера забране обављања делатности управљања отпадом у трајању до пет година од дана правоснажности решења о одузимању.

Против решења из става 3. овог члана није дозвољена жалба већ се може покренути управни спор.

Покретање управног спора из става 5. овог члана не задржава извршење решења.

Дозвола за управљање отпадом укида се решењем надлежног органа за издавање дозволе, по захтеву правног лица односно предузетника коме је издата дозвола.

Уз захтев из става 7. овог члана прилаже се:

- 1) изјава о разлозима за престанак обављања делатности;
- 2) план за затварање складишта отпада или постројења за третман отпада.

Надлежни орган по службеној дужности прибавља од надлежног инспекцијског органа записник о спроведеним мерама из плана за затварање постројења и доноси одлуку о укидању дозволе.

Дозвола за управљање отпадом укида се решењем надлежног органа за издавање дозволе увек када је лице које поседује дозволу за управљање отпадом брисано из регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре.

Измена дозволе

Члан 87.

Оператер постројења за управљање отпадом је дужан да поднесе захтев за измену дозволе ако дође до промене врсте и/или количине отпада у дозволи, промене квалификованог лица одговорног за стручни рад за управљање отпадом, промене адресе седишта, пословног имена, промена радног времена или промена других података који се односе на промену опреме и рада постројења.

Лице коме је издата дозвола за сакупљање односно транспорт отпада је дужно да поднесе захтев за измену дозволе у случају да дође до промене података из дозволе, односно до промене опреме за сакупљање отпада, промене возила којима се врши транспорт отпада, врсте отпада, пословног имена, правне форме, адресе седишта и других података од значаја.

Надлежни орган ће по службеној дужности, решењем, изменити дозволу ако:

- 1) постоји опасност или настане штета по здравље људи и животну средину;
- 2) дође до измена односно допуна закона и других прописа релевантних за дозволу.

Надлежни орган на захтев оператера, односно лица које има дозволу за сакупљање односно транспорт отпада доноси решење о преносу права и обавеза на правног следбеника из става 5. овог члана или одбија захтев за пренос права и обавеза.

Ако дође до промене оператера, односно лица на чије име је издата дозвола за сакупљање односно транспорт отпада, права и обавезе које произлазе из дозволе преносе се на правног следбеника, ако испуњава услове за издавање дозволе утврђене овим законом.

Надлежни орган за издавање дозволе доноси ново решење о издавању дозволе увек када се мењају услови за рад у дозволи.

Против решења из ст. 4. и 6. овог члана може се изјавити жалба административној комисији Владе преко првостепеног органа у року од 15 дана од дана пријема решења.

Обавештавање јавности

Члан 88.

Надлежни орган за издавање дозволе обавештава јавност о пријему захтева за издавање дозволе за складиштење односно третман отпада, документацији која је поднета уз захтев, издатој дозволи и одузетој дозволи путем средстава јавног информисања или интернета, односно на уобичајен локални начин.

О пријему захтева за издавање дозволе из става 1. овог члана надлежни орган обавештава јавност у року од 15 дана од дана пријема уредног захтева.

Рок за јавни увид у поднети захтев је 30 дана од дана оглашавања путем средстава јавног информисања или интернета, односно на уобичајен локални начин.

Јавно обавештење из става 2. овог члана садржи следеће податке:

- 1) назив подносиоца захтева, регистарски број, лични идентификациони број и адресу;

- 2) локацију постројења;
- 3) кратки опис активности;
- 4) рок за достављање мишљења и предлога;
- 5) место где се може извршити увид у поднети захтев за издавање дозволе.

Уколико захтев за издавање дозволе или дозвола укључују пословну тајну или податак који би, у складу са законом, захтевао ограничен приступ јавности, надлежни орган за издавање дозволе може одлучити да за одређене делове захтева за издавање дозволе или дозволе ограничи приступ јавности.

Ограничење из става 5. овог члана не односи се на информацију о емисијама, ризицима од удеса, резултате мониторинга и инспекцијског надзора.

IX. ПРЕКОГРАНИЧНО КРЕТАЊЕ ОТПАДА

Услови и начин прекограничног кретања отпада

Члан 89.

Прекогранично кретање отпада врши се у складу са овим законом и другим прописима.

Прекогранично кретање отпада прати документација о кретању од места где је кретање почело до коначног одредишта у складу са националним и међународним стандардима и међународним прописима који се односе на прекогранични промет.

Отпад за чији третман на еколошки прихватљив и ефикасан начин нема техничких могућности и постројења у Републици Србији, извози се, на основу решења Министарства о издавању дозволе за извоз, у складу са чланом 90. овог закона.

Неопасан отпад се може увозити ради третмана под условом да постоји постројење за третман тог отпада.

Забрањен је увоз отпада ради одлагања и искоришћења у енергетске сврхе у складу са овим законом.

Изузетно, од става 5. овог члана, одређене врсте неопасног отпада могу се увозити ради искоришћења у енергетске сврхе.

Увоз неопасног отпада из става 6. овог члана може се дозволити под условом да постоји постројење за искоришћење тог отпада у енергетске сврхе за чији рад је издата дозвола, у складу са законом.

Забрањен је увоз опасног отпада.

Изузетно од одредбе става 8. овог члана поједине врсте опасног отпада које су потребне као секундарне сировине прерађивачкој индустрији у Републици Србији, у складу са националним циљевима прераде тих отпада, могу се увозити на основу дозволе коју издаје Министарство.

Увоз опасног отпада из става 9. овог члана може се дозволити под условом да постоји постројење за рециклажу тог отпада за чији рад је издата дозвола, у складу са законом.

Прекогранично кретање отпада врши се под условом да се отпад пакује, обележава и транспортује на начин којим се обезбеђују услови за најмањи ризик по здравље људи и животну средину.

Лице које има својство превозника у складу са прописима којима се уређује међународни превоз у јавном саобраћају мора поседовати акт којим се утврђује испуњеност услова за отпочињање и обављање јавног превоза ствари и уверење о оспособљености за обављање међународног јавног превоза у складу са тим прописима.

Издавање и врсте дозвола за прекогранично кретање отпада

Члан 90.

За обављање прекограничног кретања отпада прибавља се:

- 1) дозвола за извоз отпада;
- 2) дозвола за увоз отпада;
- 3) дозвола за транзит отпада.

За отпад који се налази на листи неопасног отпада за који се не издаје дозвола, са документацијом која прати прекогранично кретање, Министарство издаје потврду пријаве за прекогранично кретање отпада, на период од најдуже годину дана.

За издавање дозвола из става 1. овог члана односно потврде из става 2. овог члана надлежно је Министарство.

За свако прекогранично кретање отпада, уз захтев за издавање дозволе, односно потврде пријаве, Министарству се подноси документација која садржи нарочито:

- 1) уговор закључен између увозника и извозника;
- 2) општу и посебну документацију која се подноси уз захтев у складу са посебним прописом;
- 3) друге доказе и документацију у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита животне средине.

За прекогранично кретање отпада подносилац захтева обезбеђује одговарајућу финансијску гаранцију и полису осигурања или други облик осигурања зависно од захтева државе увоза или транзита, у износу који је потребан за трошкове третмана отпада, трошкове санације у случају удеса и обезбеђење обављања делатности управљања отпадом.

Министарство доноси одлуку по захтеву за одобравање увоза, извоза и транзита отпада на основу чињеница садржаних у захтеву и документацији која се подноси уз захтев, при чему посебно узима у обзир:

- 1) да ли је увоз/извоз отпада дозвољен за потребе поновног искоришћења или одлагања у држави увоза/извоза;
- 2) да ли држава извоза/транзита/увоза примењује систем обавештавања о прекограничном кретању отпада који није опасан отпад;
- 3) да ли ће се са отпадом намењеним за поновно искоришћење или одлагање поступати на еколошки прихватљив начин;
- 4) да ли извозник отпада поседује складиште из ког ће се вршити извоз отпада а чији капацитет одговара количини отпада за који се подноси захтев, односно да ли посредник или трговац отпадом који су поднели захтев за извоз отпада поседују уговор о пословнотехничкој сарадњи са оператером који поседује складиште из ког ће се вршити извоз отпада а чији капацитет одговара количини отпада за који се подноси захтев;

5) да ли увозник отпада поседује постројење за третман отпада чији капацитет одговара количини и врсти отпада за који се подноси захтев и у ком ће се вршити третман увезеног отпада, односно да ли посредник или трговац отпадом који су поднели захтев за увоз отпада поседују уговор о пословнотехничкој сарадњи са оператером који поседује постројење за третман отпада чији капацитет одговара количини отпада за који се подноси захтев и у ком ће се вршити третман увезеног отпада.

Дозвола за увоз, извоз и транзит отпада на чије се прекогранично кретање примењује контролни поступак прописан потврђеним међународним уговором, односно потврда пријаве за прекогранично кретање отпада издаје се у року од 60 дана од дана пријема захтева из става 4. овог члана.

Увоз, извоз и транзит отпада који се обавља у више пошиљки одобрава се за период до 12 месеци.

Прекогранично кретање отпада које подлеже нотификационом поступку, у складу са посебним прописом одобрава се за период до 36 месеци.

Подносилац захтева може затражити дозволу за увоз, извоз и транзит, односно потврду пријаве за прекогранично кретање отпада за више пошиљки у случају када се ради о отпаду истих физичко-хемијских особина, који се отпрема на исто одредиште преко истих граничних прелаза.

Извозник, односно увозник је дужан да до 31. марта текуће године достави Агенцији податке о извршеном извозу, односно увозу отпада за претходну годину.

Ако извозник не достави податке из става 11. овог члана Министарство извознику забрањује даљи извоз отпада све док извозник не достави податке и о забрани обавештава орган надлежан за послове царине.

Министар прописује образац захтева за издавање дозволе и претходне сагласности, потврду пријаве за прекогранично кретање отпада и документацију која се подноси уз захтев за увоз, извоз, и транзит отпада – прекогранично кретање отпада које подлеже нотификационом поступку.

Влада ближе прописује:

- 1) листу опасног отпада чији је увоз забрањен;
- 2) листу опасног отпада који се може увозити као секундарна сировина;
- 3) листу опасног отпада чији је извоз и транзит дозвољен;
- 4) листу неопасног отпада који се може увозити ради искоришћења у енергетске сврхе, услове његовог увоза и начин третмана;
- 5) листу неопасног отпада чији је увоз, извоз и транзит дозвољен;
- 6) листу неопасног отпада за који се не издаје дозвола, са документацијом која прати прекогранично кретање;
- 7) садржину, изглед и упутство за попуњавање обавештења о прекограничном кретању отпада;
- 8) садржину, изглед и упутство за попуњавање документа о прекограничном кретању отпада.

Члан 91.

Дозволом за увоз, извоз и транзит отпада, односно потврдом пријаве за прекогранично кретање отпада утврђују се услови за прекогранично кретање отпада.

Дозвола, односно потврда пријаве за прекогранично кретање отпада садржи податке о:

- 1) извознику отпада, увознику отпада, односно посреднику или трговцу отпадом;
- 2) држави полазишта, транзита и одредишта отпада;
- 3) врсти, индексном броју и количини отпада;
- 4) произвођачу отпада;
- 5) прерађивачу отпада;
- 6) року важења дозволе;
- 7) врсти, висини и другим условима коришћења финансијске гаранције и другог еквивалентног осигурања;
- 8) процедури за контролу прекограничног кретања отпада;
- 9) броју испорука отпада;
- 10) врсти превоза (друмски, железнички, речни);
- 11) називу граничног прелаза.

Дозвола за прекогранично кретање отпада мења се у року важења ако:

- 1) извозник/увозник поднесе захтев за измену дозволе (услед промене граничног прелаза, промене пословног имена извозника/увозника, адресе седишта извозника/увозника);
- 2) лице које има дозволу за транзит поднесе захтев за измену дозволе (услед промене пословног имена, промене граничног прелаза, промене пословног имена извозника/увозника, адресе седишта);
- 3) дође до измена односно допуна закона и других прописа релевантних за дозволу.

Измену дозволе из става 3. тачка 3) овог члана врши надлежни орган по службеној дужности.

Дозвола за прекогранично кретање отпада одузима се решењем надлежног органа за издавање дозволе ако се утврди да лице које има дозволу не поступа у складу са законом.

Дозвола из става 1. овог члана одузима се и у случају кад је дозвола за складиштење односно третман отпада, која је била саставни део документације за издавање дозволе за прекогранично кретање отпада, решењем надлежног органа одузета или је на други начин престала да важи.

Надлежни орган о свим одузетим дозволама за прекогранично кретање отпада обавештава без одлагања орган надлежан за царинске послове.

Забрана прекограничног кретања отпада

Члан 92.

Забрањено је прекогранично кретање отпада ако:

- 1) све земље које учествују у прекограничном кретању отпада нису обавештене;
- 2) све земље које учествују у прекограничном кретању отпада нису издале дозволу;

3) издата дозвола представља фалсификат или је прибављена преваром;

4) се врши супротно издатој дозволи;

5) се врши намерно одлагање отпада супротно одредбама овог закона и општим принципима међународног законодавства о заштити животне средине.

Ако прекогранично кретање отпада за које је издата дозвола не може да се изврши у складу са одредбама овог закона, односно ако се у року од 90 дана од дана доласка отпада на одредиште у земљи увоза не може наћи решење за третман отпада на еколошки прихватљив начин, земља која извози отпад дужна је да обезбеди враћање отпада, о трошку извозника.

У случају из става 2. овог члана лице које има дозволу за увоз, извоз или транзит отпада обавештава Министарство и орган надлежан за послове царине који обезбеђују несметано враћање отпада у земљу извоза.

Х. ИЗВЕШТАВАЊЕ О ОТПАДУ И РЕГИСТРИ

Извештаји о управљању отпадом

Члан 93.

Извештај о управљању отпадом на територији Републике Србије саставни је део Извештаја о стању животне средине и подноси се једанпут годишње Народној скупштини.

Скупштина аутономне покрајине једанпут годишње разматра извештај о реализацији регионалних и локалних планова на својој територији и извештај доставља Министарству и Агенцији.

Две или више јединица локалне самоуправе које су донеле регионални план управљања отпадом разматрају извештај о реализацији плана једанпут годишње и извештај достављају Министарству, Агенцији и надлежном органу аутономне покрајине.

Јединица локалне самоуправе разматра извештај о реализацији локалног плана управљања отпадом једанпут годишње и извештај доставља Министарству, Агенцији и надлежном органу аутономне покрајине.

Извештаји из ст. 2, 3. и 4. овог члана достављају се Агенцији до 31. марта текуће године.

Министар прописује садржину и образац извештаја о управљању отпадом на територији Републике Србије, извештаја о реализацији покрајинског, регионалног и локалног плана управљања отпадом.

Извештавање

Члан 94.

Држалац отпада, изузев отпада из домаћинства, дужан је да води и чува дневну евиденцију о отпаду и доставља редовни годишњи извештај Агенцији.

Извештај из става 1. овог члана садржи податке о врсти, количини, пореклу, карактеризацији и класификацији, саставу, складиштењу, транспорту, увозу, извозу, третману, односно поновном искоришћењу и одлагању насталог отпада, као и отпада примљеног у постројење за управљање отпадом.

Држалац отпада осим произвођача отпада дужан је да пријави свако кретање или преузимање отпада, на обрасцу ДЕО6 чији је изглед, рокови и начин достављања прописан посебним правилником.

Произвођач и увозник производа који после употребе постају посебни токови отпада, а који не потпада под обавезу извештавања у складу са законом којим се уређују накнаде за коришћење јавних добара, дужан је да води и чува дневну евиденцију о количини и врсти произведених и увезених производа, односно доставља редовни годишњи извештај Агенцији.

Оператер на депонији дужан је да води и чува дневну евиденцију из става 1. овог члана о преузетим и одложеним количинама отпада, односно да доставља Агенцији редовни годишњи извештај о врстама и количинама преузетог и одложеног отпада као и резултатима мониторинга који је прописан посебним подзаконским актом.

Уколико оператер на депонији врши накнадно разврставање отпада и поједине фракције отпада предаје на поновно искоришћење Агенцији доставља извештаје у складу са посебним правилником.

Држалац отпада, укључујући произвођача и увозника производа који после употребе постају посебни токови отпада и оператера на депонији чувају основна документа (евиденције, извештаје и др) најмање пет година, осим уколико није другачије прописано овим законом и посебним прописом.

Правна лица, односно предузетници који учествују у промету отпада дужни су да Агенцији достављају податке о врсти и количини отпада, укључујући и секундарне сировине које су стављене у промет, на прописан начин.

Јединица локалне самоуправе води и чува евиденцију о прикупљеном комуналном отпаду, као и попис несанитарних и дивљих депонија и податке о томе доставља Агенцији.

Јединица локалне самоуправе води и чува евиденцију о комуналном отпаду, односно саставу и количинама комуналног отпада и начину управљања овом врстом отпада на територији јединице локалне самоуправе, као и евиденцију несанитарних и дивљих депонија на својој територији.

Јединица локалне самоуправе, односно њено јавно комунално предузеће дужно је да примењује методологију за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе прописане посебним правилником.

Подаци из евиденција из става 10. овог члана се достављају Агенцији до 31. марта текуће године са подацима за претходну годину. Агенција једном годишње, најкасније до 31. маја текуће године, као и, по потреби, односно на захтев, доставља податке Министарству.

Агенција чува оригинале извештаја о отпаду најмање 25 година за потребе статистике Републике Србије о производњи отпада.

Обавеза извештавања не односи се на податке који су означени степеном тајности.

Власник и/или други држалац материје или предмета из члана 9. овог закона дужан је да Агенцији достави извештај о нуспроизводима који је предат на даље поступање до 31. марта текуће године са подацима за претходну годину.

Министар прописује:

- 1) методологију за прикупљање података о управљању отпадом, образац дневне евиденције, образац, начин и рокове достављања годишњег извештаја;
- 2) методологију за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе;
- 3) методологију за прикупљање података о врстама и количинама отпада, укључујући и секундарне сировине, које су стављене у промет;
- 4) методологију о начину вођења и изгледу евиденције несанитарних и дивљих депонија на подручју јединице локалне самоуправе;
- 5) методологију за прикупљање података о производима који после употребе постају посебни токови отпада, образац, начин и рокове достављања годишњег извештаја.

Регистри

Члан 95.

Надлежни орган за издавање дозволе за управљање отпадом, односно потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе дужан је да води регистар издатих дозвола, односно регистар издатих потврда о изузимању од обавезе прибављања дозволе и да податке из регистра доставља Агенцији у року од 15 дана од дана уписа у регистар.

Регистар издатих дозвола је база података у којој се евидентирају подаци о издатим дозволама за управљање отпадом и дозволама за увоз, извоз и транзит отпада, као и потврдама пријаве за прекогранично кретање отпада.

Регистар издатих потврда о изузимању од обавезе прибављања дозволе је база података у којој се евидентирају подаци о издатим потврдама о изузимању од обавезе прибављања дозволе.

Министарство је дужно да води регистар посредника у управљању отпадом, односно трговаца отпадом и да податке из регистра доставља Агенцији у року од 15 дана од дана уписа у регистар.

Регистар посредника у управљању отпадом и трговаца отпадом је база података у којој се евидентирају подаци о посредницима, односно трговцима отпадом.

Министарство је дужно да води регистар нуспроизвода и регистар отпада који је престао да буде отпад и да податке из регистра доставља Агенцији у року од 15 дана од дана уписа у регистар.

Регистар нуспроизвода и регистар отпада који је престао да буде отпад је база података у којој се евидентирају подаци о нуспроизводу и отпаду који је престао да буде отпад.

Подаци уписани у регистре овог члана су јавни.

Евиденције, регистри и друге збирке података прописане овим законом, воде се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Министар прописује садржину, начин вођења и изглед:

- 1) регистра издатих дозвола за управљање отпадом;
- 2) регистра дозвола за увоз, извоз и транзит отпада;

- 3) регистра издатих потврда о изузимању од обавезе прибављања дозволе;
- 4) регистра посредника у управљању отпадом;
- 5) регистра трговаца отпадом;
- 6) регистра нуспроизвода;
- 7) регистра отпада који је престао да буде отпад.

XI. ФИНАНСИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Трошкови управљања отпадом

Члан 96.

Трошкови управљања отпадом утврђују се према количини и својствима отпада у складу са начелом „загађивач плаћа” и обухватају:

- 1) трошкове одвојеног сакупљања отпада;
- 2) трошкове транспорта отпада;
- 3) трошкове других мера управљања отпадом које нису покривене приходом оствареним прометом отпада;
- 4) трошкове уклањања отпада који је непознато лице одложило изван депоније;
- 5) трошкове пројектовања и изградње постројења за третман, односно складиштење, отпада, трошкове рада постројења, трошкове затварања, његовог накнадног одржавања после престанка његовог рада.

Трошкове уклањања отпада одложеног изван депоније, чије порекло не може да се утврди, односно установи његова веза са произвођачем, односно лицем које га је одложило, сноси јединица локалне самоуправе на основу записника надлежног инспектора.

Домаћинства сnose трошкове управљања отпадом у складу са прописима којима се уређују комуналне делатности.

Цена услуга за управљање отпадом

Члан 97.

Цена услуге управљања отпадом, која укључује и претходни третман се одређује у зависности од врсте, количине, карактеристика отпада и учесталости услуге, као и од дужине и услова транспорта отпада и осталих околности које утичу на цену организације управљања отпадом.

Цена услуге депоновања отпада покрива све трошкове успостављања и рада депоније, укључујући финансијске гаранције или друге еквивалентне инструменте и процењене трошкове затварања и накнадног одржавања локације за период од најмање 30 година, за све врсте отпада на локацији.

Влада на предлог Министарства, министарства надлежног за послове привреде и министарства надлежног за послове финансија, ближе уређује оснивање, услове, начин функционисања и организовања организованог тржишта отпадом.

Финансирање управљања отпадом

Члан 98.

Средства за финансирање управљања отпадом у Републици Србији обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе;
- 3) фондова Европске уније и других међународних фондова;
- 4) донација, поклоне, прилога, помоћи и сличних извора за управљање отпадом;
- 5) кредита међународних финансијских институција;
- 6) других извора у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана могу се користити само за сврху одређену овим законом и на начин прописан законом којим се уређује заштита животне средине.

Спровођење програма и планова управљања отпадом, као и изградња постројења за третман, односно складиштење, поновно искоришћење и одлагање отпада из надлежности Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, финансира се у складу са законом.

Влада прописује врсту, критеријуме, висину, елементе, услове и начин доделе подстицајних средстава оператерима који врше поновну употребу и поновно искоришћење отпада у сврху доделе подстицајних средстава.

Коришћење средстава за финансирање управљања отпадом

Члан 99.

Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе средства из члана 98. овог закона користе за инвестиционе и оперативне трошкове управљања отпадом, и то:

- 1) изградњу нових постројења за управљање отпадом, реконструкцију, ревитализацију и искоришћење постојећих постројења;
- 2) унапређење организације управљања отпадом;
- 3) управљање посебним токовима отпада;
- 4) подстицање одвојеног сакупљања отпада;
- 5) имплементацију регионалних, односно локалних планова управљања отпадом;
- 6) развој информационог система за управљање отпадом;
- 7) помоћ у развоју и примени нових технологија за третман отпада;
- 8) санацију дугогодишњег загађења индустријским и комуналним отпадом;
- 9) програме образовања и јачања свести јавности о питањима заштите животне средине и управљања отпадом;
- 10) подстицање тржишта рециклираних материјала и извоз отпада за који нема могућности третмана у Републици Србији;
- 11) мере превенције;
- 12) друге трошкове, у складу са законом.

Административне таксе

Члан 100.

Подносилац захтева сноси трошкове плаћања административних такси, утврђених у складу са посебним прописима, за:

- 1) подношење захтева за издавање дозволе за управљање отпадом, у складу са овим законом;
- 2) подношење захтева за издавање дозволе за прекогранично кретање отпада, у складу са овим законом;
- 3) издавање дозволе за управљање отпадом, у складу са овим законом;
- 4) издавање дозволе за прекогранично кретање отпада, у складу са овим законом;
- 5) издавање потврде за упис у регистар;
- 6) издавање потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе;
- 7) издавање потврде пријаве за прекогранично кретање отпада;
- 8) издавање измене односно допуне дозволе;
- 9) давање сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;
- 10) подношење захтева за укидање дозволе, у складу са овим законом;
- 11) давање мишљења односно тумачења прописа.

Административне таксе приход су буџета Републике Србије.

XII. НАДЗОР

Надзор над радом

Члан 101.

Министарство врши надзор над радом Агенције, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, као и овлашћених правних лица, у вршењу поверених послова.

Инспекцијски надзор

Члан 102.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих за његово извршавање врши Министарство, ако овим или другим посебним законом није друкчије прописано.

Инспекцијски надзор врши се преко инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор) у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора над активностима управљања отпадом који се у целини обављају на територији аутономне покрајине и радом постројења за управљање отпадом за које надлежни орган аутономне покрајине издаје дозволу на основу овог закона као и над активностима код примарног произвођача опасног отпада на територији аутономне покрајине.

Јединици локалне самоуправе поверава се вршење инспекцијског надзора над активностима сакупљања, транспорта, односно над радом

постројења за складиштење односно третман отпада за које надлежни орган издаје дозволу на основу овог закона.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона и других прописа којим се уређује инспекцијски надзор.

Права и дужности инспектора

Члан 103.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да проверава и контролише нарочито:

- 1) доношење, спровођење и ажурирање регионалних и локалних планова управљања отпадом односно Планова управљања отпадом од грађења и рушења;
- 2) спровођење и ажурирање Плана управљања отпадом код произвођача отпада односно Радног плана управљања отпадом код оператера;
- 3) поступање са производним остацима уписаним у регистар нуспроизвода и поседовање докумената којима се доказује упис у регистар;
- 4) поступање са производима који су уписани у регистар престанка статуса отпада и поседовање докумената којима се доказује упис у регистар;
- 5) употребу и коришћење одговарајућих технологија и ефикасног коришћења сировина и енергије;
- 6) управљање отпадом у постројењима која стварају отпад, примену мера и поступака за смањење његових количина или опасних својстава, класификацију, сакупљање, транспорт, третман односно складиштење;
- 7) техничке карактеристике и капацитете, организацију и рад постројења за управљање отпадом, укључујући мониторинг, методе третмана и мере заштите животне средине у складу са условима утврђеним у дозволи за управљање отпадом;
- 8) испуњеност услова за изградњу и рад постројења за третман, односно складиштење отпада;
- 9) поступање са отпадом у току његовог сакупљања, транспорта, односно у току његовог кретања (порекло, природа, количина и одредиште);
- 10) поступање са отпадом у току складиштења односно третмана;
- 11) поступање са отпадом у прекограничном кретању по захтеву надлежног царинског органа;
- 12) поступање са отпадом под царинским надзором по захтеву надлежног царинског органа;
- 13) испуњеност услова за рад, посебно надзор локације пре отпочињања операција одлагања ради утврђивања испуњености услова из дозволе, као и затварање и рекултивацију постојећих депонија отпада и надзор над депонијом после њеног затварања у периоду од најмање 30 година;
- 14) поступак класификације, складиштења, паковања, обележавања и транспорта опасног отпада, у складу са овим и другим законом;
- 15) поступање са отпадом у складу са прописаним обавезама управљања посебним токовима отпада;

16) примену прописаних мера заштите животне средине и поступака за спречавање удеса и у случају удеса;

17) прописане забране и ограничења;

18) рад лица одговорног за управљање отпадом и квалификованог лица одговорног за стручни рад у постројењу за управљање отпадом;

19) вођење и чување прописане евиденције са подацима о пореклу, одредишту, третману, врсти и количини отпада;

20) спровођење других прописаних мера и поступака управљања отпадом.

Овлашћења инспектора

Члан 104.

У вршењу послова из члана 103. овог закона инспектор је овлашћен да:

1) нареди спровођење плана управљања отпадом односно Плана управљања отпадом од грађења и рушења и њихово ажурирање, односно ревидирање, односно спровођење плана превенције;

2) нареди заједничко обезбеђивање и спровођење управљања отпадом на територији јединица локалне самоуправе;

3) нареди спровођење Плана управљања отпадом код примарног произвођача отпада односно Радног плана управљања отпадом код оператера и њихово ажурирање;

4) забрани коришћење технологије и рад постројења која не испуњавају услове за смањење настајања отпада и ефикасно коришћење сировина;

5) нареди произвођачу производа који после употребе постаје опасан отпад да тај отпад преузме без накнаде или да ту обавезу пренесе на лице овлашћено за управљање опасним отпадом, у складу са овим законом;

6) нареди држаоцу отпада да изврши класификацију отпада и прибави доказе о карактеризацији отпада, односно употребној вредности рециклабилног материјала;

7) нареди држаоцу отпада који је под царинским надзором да изврши класификацију и прибави доказе о карактеризацији отпада;

8) нареди држаоцу отпада, одвојено сакупљање отпада у складу са потребама будућег третмана;

9) нареди произвођачу отпада да преда отпад правном лицу или предузетнику које поседује дозволу за управљање отпадом, ако није у могућности да организује поступање са отпадом у складу са овим законом;

10) нареди произвођачу отпада да води и чува прописане евиденције, лицу које врши промет да доставља податке о врсти и количини отпада, укључујући и секундарне сировине које су стављене у промет;

11) нареди произвођачу отпада да одреди лице одговорно за управљање отпадом;

12) забрани свако кретање отпада супротно условима у дозволи, односно потврди пријаве за прекогранично кретање отпада издатој у складу са овим законом;

13) забрани обављање послова посредовања у управљању отпадом, односно трговине отпадом лицу које није уписано у регистар посредника у управљању отпадом, односно регистар трговаца отпадом, односно нареди обављање послова у складу са овим законом;

14) забрани третман односно складиштење отпада супротно условима из дозволе;

15) забрани рад постројења и употребу опреме за третман односно складиштење отпада која се не користи у складу са техничким упутством;

16) забрани третман односно складиштење отпада ако отпад није обезбеђен и заштићен од расипања и процуривања;

17) забрани пријем и одлагање отпада на депонији супротно условима у издатој дозволи или у случају да је дозвола истекла;

18) нареди спровођење мера којима се обезбеђује заштита животне средине на депонији у складу са законом и условима из дозволе;

19) нареди спровођење рекултивације депоније после њеног затварања и надзор над депонијом у периоду од најмање 30 година, у циљу смањења ризика по здравље људи и животну средину;

20) нареди правном лицу и предузетнику које обавља послове управљања отпадом у складу са овим законом, одређивање квалификованог лица одговорног за стручни рад у постројењу за управљање отпадом;

21) нареди правном лицу и предузетнику које обавља послове управљања отпадом у складу са овим законом вођење и чување прописаних евиденција;

22) забрани рад постројења за управљање отпадом које не испуњава техничке и друге услове прописане овим законом;

23) забрани третман, односно складиштење ван постројења за управљање отпадом које има дозволу;

24) нареди лицу које врши сакупљање отпада од држаоца отпада да отпад сакупља у одговарајућој опреми за сакупљање на местима одређеним за ту намену ради припреме отпада за транспорт;

25) нареди лицу које врши транспорт отпада да отпад транспортује до места које је одредио пошилјалац, односно до постројења за управљање отпадом или до центра за сакупљање отпада или трансфер станице;

26) нареди лицу које врши транспорт отпада да обезбеди одвојен превоз различитих врста отпада, нарочито опасног отпада;

27) забрани сакупљање односно транспорт опасног отпада са другим отпадом;

28) забрани утовар и транспорт отпада ако се не обавља у затвореном возилу, контејнеру или на други одговарајући начин који онемогућава расипање или испадање отпада приликом транспорта, утовара или истовара;

29) нареди превознику отпада да, у случају загађења насталог током транспорта, изврши чишћење и отклањања загађења животне средине;

30) забрани транспорт отпада без прописане документације;

31) забрани складиштење отпада на местима која нису технички опремљена за привремено чување отпада и/или немају дозволу за складиштење, као и ако је истекао прописани период складиштења;

32) забрани складиштење отпада који је под царинским надзором, на местима која нису технички опремљена за привремено чување отпада и/или немају дозволу за складиштење, као и ако је истекао прописани период складиштења, у складу са овим законом;

33) нареди држаоцу да уклони ускладиштени отпад када отпад складишти на месту за које не поседује дозволу за складиштење отпада, као и ако је истекао прописани период складиштења, односно период на који је дозвола за складиштење издата;

34) нареди држаоцу отпада да предметни отпад уклони са места које није технички опремљено за привремено чување отпада и/или нема дозволу за складиштење, као и ако је истекао прописани период складиштења, у складу са овим законом;

35) забрани рад постројења и коришћење опреме за третман отпада за које није исходована дозвола;

36) забрани рад мобилног постројења за третман отпада које нема дозволу;

37) нареди одвојено сакупљање, складиштење и третман отпада који се може користити као секундарна сировина;

38) забрани физички, физичко-хемијски и хемијски третман отпада који се врши супротно одредбама овог закона;

39) забрани биолошки третман отпада супротно условима у издатој дозволи;

40) забрани термички третман отпада супротно условима у издатој дозволи;

41) забрани рад депоније која не испуњава прописане техничке, технолошке и друге услове и захтеве;

42) забрани одлагање отпада који није претходно подвргнут третману и одлагање опасног отпада са другим врстама отпада на истој локацији, односно депонији;

43) забрани мешање комуналног отпада са опасним отпадом;

44) забрани одлагање комуналног отпада супротно закону и условима у издатој дозволи;

45) забрани сакупљање, транспорт, третман, односно складиштење опасног отпада који није обележен и упакован на начин којим се обезбеђује минималан утицај на здравље људи и животну средину;

46) забрани мешање различитих врста опасног отпада, осим у поступку третмана опасног отпада како је прописано дозволом издатом од надлежног органа;

47) забрани одлагање опасног отпада без претходног третмана којим се значајно смањују опасне компоненте и њихова својства, маса и запремина;

48) забрани разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину;

49) забрани кретање отпада без Документа о кретању отпада, односно Документа о кретању опасног отпада сачињених у складу са овим законом;

50) забрани сваку радњу или акт којим се управља посебним токовима отпада супротно овом закону;

51) нареди држаоцу отпада примену или извршење посебних мера управљања токовима отпада прописаних овим законом;

52) забрани сакупљање односно транспорт отпада изван територије за коју је издата дозвола;

53) забрани увоз, извоз и транзит отпада који се обавља супротно одредбама овог и другог закона;

54) нареди лицу које има дозволу за управљање отпадом примену и спровођење мера прописаних за случај удеса;

55) нареди лицу које има дозволу за управљање отпадом достављање одговарајућих обавештења, података и извештаја у складу са овим законом;

56) наложи произвођачу и увознику производа који после употребе постају посебни токови отпада да води и чува дневну евиденцију и достави годишњи извештај попуњен у складу са посебним прописом;

57) забрани сваку радњу или акт противан одредбама овог закона;

58) нареди извршење других прописаних обавеза у одређеном року.

Ако инспектор у вршењу послова из члана 103. овог закона утврди да су повређене одредбе закона којим се уређује превоз и транспорт, заштита здравља људи и животиња, промет лекова и/или других закона, дужан је да о томе, без одлагања, обавести другог надлежног инспектора.

У случајевима када инспектор утврди такве повреде закона за које су истовремено прописане и надлежности других инспекцијских органа, обавезан је да, без одлагања, обавести министра како би се заједнички извршио надзор и предузеле одговарајуће мере.

Уколико се током контроле управљања отпадом од грађења и рушења установи да се на локацији производи опасан отпад који није предвиђен Планом управљања отпадом од грађења и рушења, инспектор је у обавези да обавести надлежни инспекцијски орган у складу са прописаним надлежностима из члана 104. овог закона.

У вршењу надзора над применом мера и поступака управљања отпадом инспектор има и овлашћења и дужности утврђене другим прописима.

XIII. НАДЛЕЖНОСТ ЗА РЕШАВАЊЕ О ЖАЛБИ

Члан 105.

На решење инспектора на основу овлашћења из члана 104. став 1. овог закона може се изјавити жалба министру.

Жалба се изјављује у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

О жалби на првостепено решење надлежног органа јединице локалне самоуправе, које је донето у вршењу поверених послова, решава министар.

О жалби на првостепено решење надлежног органа аутономне покрајине у вршењу поверених послова решава министар.

О жалби на првостепено решење подручне јединице Министарства решава министар.

О жалби на првостепено решење Министарства, решава Влада.

XIV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 106.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

- 1) поступа са производним остатком као са нуспроизводом супротно прописаним условима и/или не поседује доказе о испуњености тих услова (чл. 9 и 10);
- 2) крши одредбе о престанку статуса отпада (члан 11);
- 3) обавља послове без Плана управљања отпадом код примарног произвођача отпада (члан 23);
- 4) обавља послове без Плана управљања отпадом у постројењима за које се издаје интегрисана дозвола или не врши његово ажурирање у прописаном року (члан 24. ст. 1-3);
- 5) обавља послове управљања отпадом без Радног плана за управљање отпадом код оператера или не врши његово ажурирање у прописаном року (члан 25);
- 6) врши испитивање без овлашћења (члан 33);
- 7) обавља послове посредовања у управљању отпадом, односно трговине отпадом супротно одредбама овог закона (члан 39);
- 8) не прибави дозволу за третман отпада и послове третмана отпада не обавља у складу са дозволом, не објави листу отпада за чији третман има дозволу, не обезбеђује отпад и не заштити га од расипања и процуривања или у случају удеса без одлагања не обавести надлежни орган (члан 40. став 1. тач. 3), 4), 6) и 7));
- 9) не прибави дозволу за одлагање отпада на депонију и отпад не одлаже у складу са том дозволом, не обезбеди спровођење прописаних мера којима се обезбеђује заштита животне средине, ако не обезбеди рекултивацију депоније и надзор над депонијом после њеног затварања у периоду од најмање 30 година или у случају удеса на депонији без одлагања не обавести надлежни орган (члан 41. став 1. тач. 3)-7));
- 10) на депонију прими отпад који не испуњава услове о одлагању отпада прописане дозволом или ако о одбијању прихватања не обавести надлежни орган (члан 41. ст. 2. и 3);
- 11) обавља делатност у постројењу за управљање отпадом које нема дозволу за обављање тих делатности (члан 44. ст. 1, 2. и 4);
- 12) складишти отпад на местима која нису технички опремљена за привремено чување отпада на локацији држаоца отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама или по истеку прописаног рока за привремено складиштење (члан 48);
- 13) третман отпада обавља супротно одредбама овог закона или за мобилно постројење за третман отпада не прибави дозволу (члан 49. ст. 1. и 3);
- 14) врши поновну употребу и поновно искоришћење отпада супротно члану 50. овог закона;
- 15) врши физичко-хемијски третман отпада супротно прописаним условима (члан 51);

16) врши биолошки третман отпада супротно прописаним условима (члан 52);

17) врши термички третман отпада супротно условима у дозволи (члан 53);

18) врши одлагање отпада на локацији која не испуњава техничке, технолошке и друге прописане услове, односно супротно условима утврђеним у дозволи или без претходног третмана или одлаже опасан отпад заједно са другим врстама отпада (члан 54. ст. 2, 4, 5. и 6);

19) не поступа у складу са чланом 57. овог закона;

20) не поседује Документ о кретању опасног отпада (члан 59);

21) не прибави сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења (члан 75);

22) обавља управљање отпадом без дозволе (члан 77);

23) обавља активности без потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе у случајевима за које се не захтева дозвола (члан 80);

24) обавља делатност управљања отпадом супротно условима прописаним дозволом (члан 83);

25) врши увоз, извоз или транзит отпада супротно условима и начину прописаним у чл. 89-92. овог закона.

За привредни преступ из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступления, а највише до двадесетоструког износа учињене штете, неизвршене обавезе или вредности робе или друге ствари која је предмет привредног преступления.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се за привредни преступ из става 1. овог члана и одговорно лице у правном лицу.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ из става 1. овог члана страном правно лице ако има представништво на територији Републике Србије и/или ако је привредни преступ учињен на територији Републике његовим превозним средством.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се за привредни преступ из става 1. овог члана и одговорно лице у страном правном лицу.

Заштитне мере

Члан 107.

За привредни преступ из члана 106. овог закона, поред прописане новчане казне правном лицу може се изрећи и заштитна мера забране обављања одређене привредне делатности, а одговорном лицу заштитна мера забране вршења одређене дужности у трајању до десет година рачунајући од дана правоснажности пресуде.

За привредни преступ из члана 106. овог закона може се уз казну изрећи и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење привредног преступления, односно који су настали извршењем привредног преступления.

2. Прекршаји

Члан 108.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) не класификује отпад на прописан начин, односно не изврши испитивање отпада, у складу са овим законом (члан 8. ст. 4. и 5);
- 2) не изврши преузимање сопствених производа који после употребе постају опасан отпад, без накнаде трошкова, односно ако ту обавезу не пренесе на друго правно лице (члан 34. ст. 2. и 3);
- 3) поступа супротно члану 35. ст. 1. и 3. овог закона;
- 4) обавља сакупљање отпада супротно члану 37. овог закона;
- 5) обавља транспорт отпада супротно члану 38. овог закона;
- 6) не обезбеди спровођење Радног плана оператера, као оператер постројења за третман отпада или оператер на депонији не води прописане евиденције или не одреди квалификовано лице одговорно за стручни рад у постројењу, односно на депонији (члан 40. став 1. тач. 1), 5), 8) и 9) и члан 41. став 1. тач. 1), 8) и 9);
- 7) сакупљање односно транспорт отпада не врши у складу са чланом 46. односно 47. овог закона;
- 8) поступа са комуналним отпадом супротно члану 56. овог закона;
- 9) не поседује Документ о кретању отпада (члан 58. ст. 1-5);
- 10) не поседује Документ о кретању опасног отпада (члан 59. ст. 1-8);
- 11) управља посебним токовима отпада супротно овом закону (чл. 60-76);
- 12) не обавести надлежни орган о резултатима тестирања (члан 80. став 6);
- 13) не обавести Министарство, односно надлежну инспекцију о почетку рада на локацији (члан 83. став 5);
- 14) не поднесе захтев за измену дозволе (члан 87);
- 15) не поступа у складу са чланом 94. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За радње из члана 106. став 1. овог закона и става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 250.000 до 500.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За прекршај из става 1. тач. 3), 4), 5), 7), 8) и 11) овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За прекршај из става 1. овог члана може се изрећи новчана казна у сразмери са висином причињене штете или неизвршене обавезе, вредности робе или друге ствари која је предмет прекршаја, а највише до двадесетоструког износа тих вредности с тим да не прелази петоструки износ највеће новчане казне која се може изрећи по закону који прописује прекршаје.

Заштитне мере уз казну за прекршај

Члан 109.

За прекршај из члана 108. овог закона може се уз казну изрећи и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или намењени за извршење прекршаја, односно који су настали извршењем прекршаја.

3. Прекршај одговорног лица у органу државне управе, имаоцу јавних овлашћења, односно овлашћеном правном лицу

Члан 110.

Новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу државне управе, одговорно лице у аутономној покрајини, одговорно лице у јединици локалне самоуправе, имаоцу јавних овлашћења, односно овлашћеном правном лицу, ако:

- 1) не води регистар нуспроизвода и регистар отпада који је престао да буде отпад и податке из регистра не доставља Агенцији (члан 12);
- 2) не донесе регионални, односно локални план управљања отпадом усклађен са Акционим планом и не достави га Министарству у прописаном року (чл. 20. и 21. и члан 22. став 3);
- 3) не обезбеди и не спроводи управљање отпадом на територији јединица локалне самоуправе под условима и на начин утврђеним законом, Програмом и споразумом скупштина јединица локалне самоуправе (члан 30. став 1);
- 4) врши испитивање отпада без прописаног овлашћења или супротно издатом овлашћењу или у вршењу послова поступа на противправан начин (члан 33);
- 5) не изврши евиденцију дивљих депонија и постојећих несанитарних депонија (сметлишта) на свом подручју и не обезбеди уклањање и санацију, не изради пројекат санације и рекултивације за постојеће несанитарне депоније (сметлишта) на начин и у року прописним овим законом и не достави Радни план постројења са програмом корективних мера и динамиком прилагођавања рада постројења (члан 55);
- 6) ако не уреди селекцију и одвојено сакупљање отпада, не обезбеђује одлагање отпада из домаћинства у контејнере или на други начин, не организује и не опреми центре за сакупљање отпада из домаћинства који није могуће одложити у контејнере за комунални отпад (члан 56. став 4);
- 7) изда дозволу ако уз захтев за њено издавање није поднета прописана документација (члан 81);
- 8) не обавештава јавност на начин прописан овим законом (члан 88);
- 9) не достави Агенцији извештаје о реализацији планова у прописаном року (члан 93. ст. 2-5);
- 10) не поступа у складу са чланом 94. ст. 9-11. овог закона;
- 11) не води регистре у складу са чланом 95. и податке из регистра не доставља Агенцији;
- 12) ненаменски користи средства за управљање отпадом (члан 99).

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 111.

Правна и физичка лица ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 112.

Прописи који се доносе на основу овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 113.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се подзаконска акта донета на основу Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23).

Члан 114.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон и 35/23).

Члан 115.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 58. ст. 4-6. овог закона које се примењују од 1. јануара 2027. године.